

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 glđ. na leto.

Letnik I.

V Ljubljani, aprila 1884.

4. zvezek.

Šesta postna ali cvetna nedelja.

Kristusova in naša kraljevska čast.

(Osnova.)

Povejte hčeri sijonski: Glej tvoj kralj
pride k tebi krotak in sedeč na oslici in na
žrebetu podjarmljene oslice. Mat. 21, 5.

Vvod. V svetem cerkvenem letu spremljujemo Jezusa v duhu po raznovrstnih potih: že malo Dete mora pred Herodom bežati v Egipt; čez nekaj časa se vrne v Nazaret; dvanajstletni deček gre v Jeruzalem na velikoonočni praznik; v svojem tridesetem letu zapusti Nazaret ter gre k sv. Janezu v puščavo ob Jordanu; potlej hodi tri leta po raznih krajih svoje domovine, da ima sleherni tudi najskrajniši Izraelec priliko videti njegovo sveto obličje, poslušati njegov božji nauk ter deležen biti njegovega nebeškega blagoslova. Danes pa nam sv. cerkev misli obrača na njegovo zadnje potovanje. Tudi na tej poslednji poti še čudeže dela, grešnike sprejema, občuti toliko usmiljenje, da se začne jokati . . . Kar pa še pred nikjer ni bilo, zgodi se tu: Jezus razodene svojo kraljevsko čast; slednjikrat noče priti peš, ampak kot kralj hoče slovesno prijahati v Jeruzalem — v svoje trpljenje in smrt! Ravno s trpljenjem in smrtjo na križu si je vstanovil in utrdil svoje božje kraljestvo na zemlji, — zaslužil pa tudi nam kraljevsko čast. Razložiti vam hočem, kako je Jezus Kristus naš kralj in kako smo po njem tudi mi deležni kraljevske časti.

Izpeljava. I. Poleg presv. imena Jezus in Kristus se pridevajo Zveličarju še druga imena. Posebno slavno je ime kralj. Po svoji

božji natori je Jezus naš kralj od vekomaj, ker je Stvarnik nebes in zemlje; pa v svojem večlovečenji je še posebej naš kralj postal, ker si je na zemlji vstanovil novo kraljestvo, ktero je sicer na svetu, pa „ni od tega sveta.“

1. Že preroki so prerokovali, da bo kralj: *Na njegja rami je poglavarstvo; na Davidovem sedežu in v njegovem kraljestvu bo sedel.* (Iz. 9, 6. 7.) Po Davidu govori: „*Jaz pa sem od njegja kralj postavljen čez Sijon, njegovo sveto goro.*“ (Ps. 2, 6.) Že prerok Caharija je prerokoval o njem, kar v današnjem evangeliju beremo: „*Močno se veseli, hči sijonska, raduj se, hči jeruzalemska! glej, tvoj kralj pride k tebi, pravičen je in Rešenik* itd. (Cah. 9, 9.)

2. Tudi angelj je pri oznanjenji rekel: „*Gospod mu bo dal sedež Davida njegovega očeta, in bo kraljeval v hiši Jakobovi vekomaj, in njegovemu kraljestvu ne bo konca.*“ (Luk. 1, 32. 33.)

3. O njegovem rojstvu so Modri naravnost vprašali: „*Kje je kralj judov, ki je rojen?*“ (Mat. 2, 2.) in pred novorojenim kraljem, božjim Detetom, se trese Herod in ves Jeruzalem. Iz daljnih krajev pridejo kralji, da mu skažejo kraljevsko čast.

4. Ko začne očitno učiti in si svoje učence zbira, ga Jernej nagovori: „*Učenik, ti si Sin božji, ti si kralj izraelski!*“ In Jezus je bil zadovoljen s tem ogovorom. Sam se sicer ni hotel imenovati kralja, tudi ni hotel, da bi si ga bili ljudje kralja izvolili, ker ni bil v tem pomenu kralj, kakor so preslepljeni judje mislili in pričakovali. Pač pa je v vsem svojem djanji in govojenji dovolj očitno kazal, da je vsegamogočni kralj, — kralj, ker so mu nebeški duhovi stregli in slavo peli, — kralj, ker so mu bili hudobni duhovi pokorni, — kralj, ker je natornim močem, boleznim, smrti itd. zapovedoval, kakor poveljnik zapoveduje svojim vojščakom in gospod svojim poslom. (Mat. 8, 9.) Ali ni to vsegamogočni kralj, ki more reči: „*Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji!*“ (Mat. 28, 18.)

5. Ob koncu svojega življenja pa se je tudi očitno spoznal kralja, ker je cvetno nedeljo slovesno jahal v mesto ter ga je vse pozdravljalo: „*Hvaljen bodi kralj, kteri pride v imenu Gospodovem!*“ (Luk. 19, 38.) — Pilat ga vpraša: „*Ali si ti kralj judovski?*“ na kar mu Jezus odgovori, da je, pa da njegovo kraljestvo ni od tega sveta. (Jan. 18, 36.) Tudi napis smrtne obsodbe na križu je pričal, da je Jezus kralj, čeravno to ni bilo judom všeč.

6. Veličastno je pokazal Jezus svojo kraljevo moč, ko je premagavši smrt tretji dan od mrtvih vstal in šterideseti dan iz lastne moči v nebesa šel, kjer kraljuje na desnici Boga Očeta — *kralj*

večnosti (Raz. 15, 3.); na svojem oblačilu in na svojem ledju ima zapisano: *Kralj kraljev in Gospod gospodovavcev.* (Raz. 19, 16.)

7. Pa če tudi je v nebesa šel, vendar še na zemlji kraljuje, ker po svojem namestniku rimskem papežu nevidno vlada svoje božje kraljestvo — sv. cerkev in v zakramentu presv. rešnjega Telesa svoje kraljeve darove ponuja in deli vsim, kateri se mu zaupno in spokorno bližajo.

8. Zlasti pa se bo pokazala Jezusova kraljevska moč na sodnji dan, ko bo prišel v svojem veličastvu v oblakih neba in vsi angelji ž njim. Takrat poreče kralj itd. (Mat. 25, 34.)

Če je pa Jezus naš kralj, je naša dolžnost, ga častiti in zvesto mu služiti ter vsako njegovo povelje natanjko spolnovati. Pa ne le to; naš poklic je celo: kraljevati z Jezusom!

II. Sleherni kristijan, ki po Jezusovem nauku živi, se sme tudi kralj imenovati.

1. Že tu na zemlji.

a) Po sv. krstu smo povzdigneni v kraljevsko čast, ker postanemo otroci nebeškega kralja. *Prejeli ste duha posinovljenih otrok, v katerem kličemo Aba (Oče)!* (Rim. 8, 15.) Kakor so sinovi svetnih kraljev deležni kraljevske časti svojih staršev, enako nas je povzdignil nebeški kralj do najvišje časti, ko nas je sprejel za svoje otroke. In da bi bili vredni tolike časti, je bilo po sv. Duhu naše sree čudežno spremenjeno: prerojeni smo bili. Kako plemenita je duša krščenega otroka, tudi najubožnišega! Kako častno tudi njegovo telo, ki je postalo tempelj sv. Duha! S tem, da smo posinovljeni, smo postali pa tudi dediči nebeškega kralja; kajti to je naravno, da postane otrok dedič svojega očeta. Če smo tedaj otroci nebeškega kralja imamo tudi pravico do njegovega kraljestva, ako te pravice sami lahko mišljeno ne zapravimo. Sv. Pavel piše: „*Ako (smo) pa otroci, (smo) tudi deleži, in sicer deleži božji, sodeleži pa Kristusovi.*“ (Rim. 8, 17.). Sv. Jakop (3, 5.): „*Ni li Bog izvolil ubogih na tem svetu, da so bogati v veri in deležniki kraljestva, ki ga je Bog obljubil tistim, ki ga ljubijo.*“ Enako sv. Peter (I. 3. 22.) itd. Kako častitljiv je vsak kristijan zavoljo te pravice!

Kadar vidimo dete od sv. krsta nesti, pač lahko z Davidom zakličemo: „*Kaj je človek, da se ga spominjaš ali sin človekov, da ga obiskuješ? Le malo si ga znižal pod angelje; s slavo in častjo si ga ovenčal.*“ (Ps. 8, 5. 6.)

b) Kakor v zastavo in zagotovilo te kraljevske časti je mazi-ljenje s sv. krizmo pri sv. krstu in potlej pri sv. birmi. Kadar

namreč krščanske kralje kronajo, jih mazilijo s sv. krizmo; tako dela tudi sv. cerkev, kadar deli svojim otrokom kraljevsko čast. Izidor (de offic. eocl.) tako lepo opisuje to čast: „*Ko je naš Gospod, pravi kralj in večni duhoven, od Boga Očeta sprejel nebeško in skrivnostno maziljenje, se ne deli samo kraljem in duhovnom posvečenje s krizmo, temuč vsej cerkvi — vsim kristijanom. Ker smo kraljevi rod, nas pri sv. krstu mazilijo, da imamo potlej ime Kristusovo.*“

c) Sploh ima kristijan v sv. zakramentih, v daritvi sv. maše itd. toliko pomoči od sv. cerkve, da more — ako le hoče — vse dušne sovražnike premagati in se z najlepšimi čednostmi venčati. Ali se ne pravi to kraljevati, ako kristijan oblastno gospoduje nad vsemi strastmi in grehi ter si v čednosti spleta prekrasno krono? „*Premagaj poželenje do greha in ti čeznj gospoduj!*“ (I. Mojz. 4, 7.) Gl. Rim. 6, 12. 14. — Nobena druga čast na svetu se ne dá primerjati častitljivosti tistih nedolžnih, ki s čisto dušo in čistim telesom Bogu služijo. Gospod jim večkrat že na tem svetu dodeli nekoliko svoje kraljevske moči in časti, ker v njegovem imenu čudeže delajo, njih trupla ne strohnijo itd.

2. Pravo kraljevanje pa se prične za pravičnega kristijana v večnosti. Sv. pismo nam spričuje, da ga tam čaka

a) kraljeva krona. „*Blagor človeku, kateri pretrpi skušnjavo; ker skušen bo prejel krono življenja.*“ (Jak. 1, 12.) „*In kadar se bo prikazal poglavar pastirjev, boste sprejeli nezvenljivo krono časti.*“ (I. Pet. 5, 4.) „*Bodi zvest do smrti in ti bom dal krono življenja.*“ (Raz. 2, 10.)

b) Kraljev sedež, kakor ga ima Kralj sam. „*In jaz vam odločim kraljestvo, kakor ga je meni odločil moj Oče, da jeste in pijete pri moji mizi, v mojem kraljestvu in da sedite na sedežih.*“ (Luk. 22, 29. 30.) „*Kdor premaga, mu bom dal sedeti z menoj na mojem sedežu.*“ (Raz. 3, 21.)

c) Kraljeva obleka. „*Kdor premaga, bo oblečen v bela oblačila.*“ (Raz. 3, 5.) V toliki lepoti se bodo izvoljeni lesketali, da se jim bodo nebesa čudila: „*Kdo so ti, ki so oblečeni v bela oblačila? in od kod so prišli?*“ (Raz. 7, 13.)

d) Kraljeva oblast. „*Ako ž njim trpimo, bomo tudi ž njim kraljevali.*“ (II. Tim. 2, 12.)

O kolika čast, kolika sreča! In te časti je lahko vsak deležen vekomaj, če je tukaj še tako reven in zaničevan.

Konec. Kako dobrega kralja imamo! Drugi kralji terjajo od podložnih le pokorščino; kateri so jim najbliže, imenujejo se služabniki;

smrt bi si nakopal, kdor bi le željo razodel po kraljevi kroni: naš nebeški kralj Jezus Kristus pa nas hoče deležne storiti svoje časti, svoje slave in sreče, svojega večnega kraljestva! Spoznaj vendar kristijan svojo visoko čast! Glej, kralj si, pa se valjaš po blatu greha in hudobije! Kralj si, pa so tako nizkotne, neplemenite tvoje misli in želje! . . . Večno kraljestvo ti je na ponudbo, pa za kratko grešno slast ga zamenjaš, kakor Jakop prvenstvo za skledo leče; kralj si lahko v nebesih po kratkem premagovanju, pa hočeš raje v peklju biti suženj satanov. Da ne bo treba vekomaj škripaje z zobmi objokovati take norosti, predrami se o pravem času . . .

Postne pridige.

O najsvetejšem Sreću Jezusovem.

Msgr. Jeran.

Šesta nedelja v postu.

Eden vojakov je s sulico njegovo stran odprl, in zdajci je tekla kri in voda iz nje.

Jan. 19, 33.

V eni izmed prikazni Jezusovega najsv. Sreća je rekel Zveličar svoji zvesti služabnici Margareti Mariji: „Lej to Sreće, ktero je ljudi tako zelo ljubilo, si nič ni prizanašalo, se je celo samo darovalo in se čisto v nič djalo, da jim je svojo ljubezen pokazalo.“ Pritožil se je pa ob enem Zveličar, da edina zahvala zato od največ ljudi je le nehvaležnost, zaničevanje, nespoštovanje, bogokletje in mrzlota, ki jo zlasti kažejo do njega v zakramentu ljubezni.

In vendar je v duhovnem življenji Sreća Jezusa Kristusa solnce ljubezni, ki ogreva sleherno sreće, ktero se mu ne odteguje. To Sreće je kakor neusušljiv studenec, iz kterege teče obilnost vse ljubezni, ktera prešinja sreća vsih izvoljenih. V tem najsvetejšem Sreću ima vir tista ljubezen, ktera je kdaj napolnovala sveto sreće Marije Device; plamteča ljubezen serafinov, kerubinov, nadangeljev. Iz tega Sreća lije kakor potoki vsa ljubezen, ki je posvečevala očake in preroke, svetnike in pravične stare zaveze. Iz Jezusovega najsv. Sercea se razliva kakor povodenj vsa ljubezen aposteljnov, mučencev, spoznovalecev, čistih devic in vsih vernikov nove zaveze. In to morje Jezusove ljubezni se nikoli ne usuši, dalo se je namreč

to presv. Sree tudi celo še po svoji smrti iz ljubezni do nas prebosti. „*Eden vojakov je s sulico njegovo stran odprl, in zdajci je tekla kri in voda iz nje.*“ (Jan. 19, 34.) Zato naj bo danes, poslednjič ta post, za ljudi odprto prelepo Jezusovo Sree naše premišljevanje. Ravno to najsvetejše Sree bodi k temu nam pomoč!

Sin božji je glavo nagnil in dušo izdihnil. Angelji zakrivajo obraze strahú in groze. Dobri Pastir je dal življenje za svoje ovčice. Sin božji je molčal, ko so ga nehvaležni judje in neverniki — še na križu v naj britkejših bolečinah zasramovali; pa če tudi je sam molčé trpel, so ob njegovi smrti začele njegove stvari na glas govoriti, ali prav za prav, govoril je on po svojih stvaréh: Zagrinjalo v tempeljni se je pretrgalo na dvoje od vrha do tal; zemlja se je tresla, skale so pokale, grobi so se odpirali, veliko telés svetnikov, kateri so spali, se je obudilo. Sedaj, ko so jih stvari tako ojestro svarile, so začeli ljudje še le misliti, kaj so storili. Stotnik, ki je preko križa stal, in kateri so z njim bili, kadar so videli potres in kar se je godilo, so se silno bali. Zdaj so se jim oči odprle in klicali so: „Zares, ta je bil Sin božji!“ Ne le nekteri, temuč evangelisti pravijo: „vsi ljudje, kateri so se bili sošli gledat, so se trkali na prsi in se vrnili.“ Priča tega strahú, tega obžalovanja in spreobračanja judov in nevernikov so bili „vsi Jezusovi znanci in žene, ktere so bile prišle za njim iz Galileje, so od daleč stali in so to gledali.“

Pa zakaj so se godile tako čudovite reči ob Jezusovi smrti? Kako da so nežive stvari pretresale in ogrevale mrzla srca trdovratnih ljudi? — Mogočen kralj ne kaznuje sam svojih podložnih, ako grešé in godrnjajo zoper njega, ampak strahuje jih po svojih služabnikih; tako je storil tudi vsegamogočni Sin božji po svoji smrti, — pretresel je svoje morilce s temo in s potresom; razpokanje skal jih je grozovito strašilo. S tem se je pa tudi sad odrešenja precej jel razodevati, ker med tistimi tisuči, ki so se bili na prvo pridigo sv. Petra dali krstiti, je bilo gotovo veliko ali največ teh, ki so se o smrti Sinu božjega na prsi trkali. —

Pretresljivo je vse to, a neka druga reč je sv. Janezu še vse bolj deviško sree ginila in pretresla. Sam nam pripoveduje. „*Judje tedaj, da bi ne ostala na križu trupla v soboto, so Pilata prosili, da bi se jim kosti strle in da bi se sneli. Vojaki so toraj prišli in so prvemu sicer strli kosti in drugemu, kateri je bil ž njim križan. Ko so pa do Jezusa prišli, so videli, da je že mrtev, in mu niso*

kosti strli; ampak eden vojakov je s sulico njegovo stran odprl in zdajci je tekla kri in voda iz nje.“ Temu sporočilu je sv. Janez pripisal še genljivi dostavek: „*In kateri je videl, je pričeval in resnično je njegovo pričevanje.*“ (Jan. 19, 31—35.) Iz tega pristavka razvidimo, da izmed vseh reči, kar jih je videl in slišal pri Jezusu, mu je šla ta dogodba nekako najbolj do srca in se mu je najbolj vtisnila v spomin. O da bi se tudi slehernemu izmed nas tako vtisnila v spomin in srce, da bi je svoj živi dan ne pozabil več! Zato si premislimo nekoliko natančneje te genljive dogodbe.

Najsvetejše Srce tedaj je bilo odprto. Kako? Komu? Zakaj je bilo odprto?

Kako je bilo odprto? Eden vojakov, Longin, ga je z ostro sulico odprl. Sv. Ciprijan pravi, da sulica je zadela naravnost Srce Jezusa Kristusa, in pa tako, da sta bila prebodena oba srčna predala, kakor je bilo razodeto sv. Brigiti. (Revel. L. 2. c. 21.) Vsled tega bi bil Jezus moral po natornih postavah umreti, ako bi že poprej ne bil mrtev in čudež Jezusovega od smrti vstajenja je postal toliko večji in častitljivši, ker razdžano je bilo središče in bivališče človeškega življenja. Ako bi človek s prebodenim srcem zopet oživel, bi to ne bilo drugač mogoče, kakor z novim vstvarjenjem. Rana Jezusove strani je pač morala biti velika, ker je segla tako globoko v Srce, da je tekla iz njega kri in voda. Zato je po svojem vstajenji rekel Tomažu, naj položi prst v rane žebļev, v ranjeno stran pa roko. In s tem je prepričal ne le Tomaža, marveč vse ljudi, kateri nalašč nočejo slepi biti, da je on stvarnik in začetnik življenja ter je v djanji spolnil, kar je nekđaj z besedo rekel: „*Jaz dam svoje življenje, da ga zopet vzamem. Nihče mi ga ne vzame, ampak jaz ga sam od sebe dam, in imam oblast dati ga in vzeti ga.*“ (Jan. 10, 17. 18.)

Ni se čuditi torej, da je postala ta rana skrivnostno svetišče, o katerem so od nekđaj svetniki radi premišļevali in govorili. Med prvimi je bil tisti vojak Longin, ki je bil začetnik te svete rane, pa se je potlej spreobrnil in je z veliko vnemo sv. evangelij oznanoval, ter postal svetnik. Njegov god je 15. sušca.

Komu je odprto presv. Jezusovo Srce? Odprto je za vse ljudi in za vse čase; odprto je za vernike in nevernike, za pravične in za grešnike. Odprto je bilo ob koncu Jezusovega odrešenja, ko je bilo že dopolnjeno, ko je po dopoljenih prerokovanjih vsak lahko videl in poznal, da ta, ki je bil križan, je Zveličar, ki je učil resnico in prinesel odrešenje: vsi tedaj naj zdaj pribežé v odprto Srce Boga Sina, da bodo vsi zveličani.

V razodenjih Margarete Marije Alacoque pa je še posebej Jezusovo Srce obljubljenost ljudem za poslednje čase. Jezus je rekel svoji zvesti služabnici, da veliko koprnenje, ki ga ima, da bi od vsih ljudi ljubljen bil, ga je naklonilo, da jim svoje Srce razodene, da jim za poslednje čase podeli to poslednjo čezobilnost svoje ljubezni; to ima biti pomoček, ki je prav posebno pripraven ljudi nagibati k Jezusovi ljubezni . . . . Poslednje čase je namreč prerokovana tolika stiska, kakoršne ni bilo od začetka sveta, in ljudje bodo torej posebno potrebni pomoči in tolažila ter vsih zveličavnih studencev, ki tako bogato tečejo iz tega najsv. Srea.

Kdo sme tajiti, da veliko taci britkost in stisk se kaže ravno tudi že dandanašnji, zlasti nemarnost in mlačnost za vse dobro, ostudna kletvinja, ošabnost, celo odpad vernikov od sv. vere k novemu poganstvu, hlepenje po cerkvenem ropu in dovršenje taistega po več krajih, preganjanje Jezusove cerkve itd. Zato je gotovo dandanašnji posebno potrebno to, da se zatekamo k Jezusovemu Srecu za pomoč. Jezusovo presv. Srce, prebodeno in ranjeno, je najvarniša bramba sv. cerkve sploh in posameznih vernikov zoper vse napade besnih sovražnikov. V odprto Jezusovo Srce izročujejo sv. cerkev vsi oni blagi katoličanje, kateri se trudijo in delajo za njeno popolno zmago. Tako delajo v Rimu, v Parizu, na Angleškem, v Gradcu, v Ljubljani in drugod, koder zidajo cerkve Jezusovemu Srecu na čast; tako so delali škofje, ki so pred malo časom darovali svoje škofije Jezusovemu Srecu, in jih darujejo še sem ter tje, kjer se to še ni zgodilo; tako delajo povsod oni goreči častivci Jezusovi, ki bratovščine, pobožnosti, podobe, svetinje itd. presv. Srea razširjajo in priporočajo.

Že iz tega, kar je rečeno, pač lahko spoznate, zakaj je bilo Jezusovo presv. Srce odprto; hočemo pa to še obširneje pojasniti, zakaj ta skrivnost ima silo velike reči v sebi. Sv. Avguštin pristavlja, da sv. evangelij, ki nam pripoveduje skrivnostno prebodenje presv. Srea, ima besedo: odprl. Ne reče: vojak je prebodel, presunil ali kaj tacega, ampak odprl, ker takrat so se v Srecu Zveličarjevem odprla vrata življenja, skoz ktera nam prihaja dušno zveličanje po sv. zakramentih, brez katerih ne moremo priti v večno življenje. Kri in voda iz Jezusovega Srea je namreč podoba dveh najimennitnejših zakramentov, — voda pomeni sv. krst, kri pa je v presv. rešnjem Telesu — pa tudi podoba vsih drugih sv. zakramentov; kajti v sv. zakramentih prejemamo milosti, ktere je Jezus s svojo smrtjo zaslužil: to so sedmeri studenci, po katerih priteka v našo dušo kri presv. Srea Jezusovega.

Zato tako lepo prerokuje Izaija (12, 2): „*Vode bodete zajemali z veseljem iz Zveličarjevih studencev.*“ In sv. cerkev pravi o Sreju Jezusovem: „*Pozdravljena bodi rudeče cveteča Roža, po ktere duhu se grešna duša ozdravlja. Iz rane tega Srca je izvirala nepretrgana reka s sedmerimi potoki, da v krvi Jagnjetovi umijemo z grehi omažeženo obleko nedolžnosti.*“

Častitljive so bile vse Jezusove rane, pa najbolj častitljiva je rana njegovega presv. Srca, in izmed toliko prelite krvi Odrešenikove se posebno kri njegovega božjega Srca ceni kakor veliki studenec izveličanja. Saj že v navadnem govorjenji zaznamnuje ravno to največo ljubezen, ako je kdo pripravljen za dobro reč, n. pr. za vero, za očeta ali mater preliti kri svojega srca. Kdor prelije kri svojega srca za dobro reč, on s tim tudi življenje dá, dá vse, kar ima in več ne more dati. Takó je storil Kristus, ki je za nas, svoje ovčice, če tudi nevredne, svojo srčno kri, svoje življenje dal. Dal pa je svojo srčno kri zato za nas, pravi sv. cerkev, da bi mi iz vidne rane videli nevidno rano njegove ljubezni.

Tega ognja ljubezni v Jezusovem Sreju ne more noben človek zapopasti. Sv. Alfonz Lig. pravi: „Njegova ljubezen je bila tolika, ko bi bili od njega zahtevali tisučkrat umreti, namesto enkrat, bi bil rad to storil. In ko bi bil za zveličanje enega samega moral to trpeti, kar je trpel za vse, bi bil zanj storil, kar je storil za vse. In še več; ljubezen Zveličarjeva je bila tolika, ko bi bilo treba namesto tri ure do sodnjega dne na križu pretrpeti, bi to muko bil pretrpel.“

Ta velika ljubezen Jezusovega Srca je v dobrih človeških sreih od nekdanj obudovala največje strmenje in začudovanje. Naj zopet imenujem njegovega gorečega častivca sv. Alfonza, ki ves zavzet kliče: „O moj Odrešenik, ti si ljudi tako močno ljubil, da je človek tako rekoč prisiljen te zopet ljubiti, zakaj tvoja ljubezen našemu sreju silo dela: *ljubezen Kristusova nas priganja*, kakor pravi apostelj.“ (II. Kor. 5, 14.) Ta ljubezen je tudi v njih budila žarečo ljubezen in želje z Jezusom trpeti, budila je v njih tisto veselje v trpljenji, kakor ga vidimo pri toliko svetnikih in svetnicah, kadar so jih na ognju pekli, jih silili po žrjavici hoditi, jih z baklami vžigali, jim živim meso z života rezali, jih neusmiljeno topli, jim ud za udom odsekovali, jih dolga leta po ječah pekli in trpinčili z vsimi mukami, kar si jih le pekel in človeška spačenost in hudobija izmisliti zamore.

Ali naša srca pa naj bi hladna in mrzla ostala? O ne, to ne sme biti! Tudi zato je hotel mili Jezus, da mu je bilo Sreje prebodo in odprto, da bi se mu tudi naša srca odprla, da bi v

njih gorela in plamtela sveta ljubezen in hvaležnost. Jezusu je bilo že mrtvo Srce prebodeno; tudi naše srce mora najpred odmreti svetu in posvetni ljubezni in grešnemu veselju; dvema gospodoma naše srce ne more služiti. (Luk. 16, 13.) Če ne sovraži greha, ne more Jezusa ljubiti. K temu je pa treba sprostiti božje pomoči — ostre sulice milosti božje.

Da bomo tedaj dosegli ta dvojni najvažniši namen, da bo naše srce zaprto grehu, odprto pa svetosti in ljubezni božji, si moramo pred vsem prizadevati za prav gorečo pobožnost do presv. Srca Jezusovega. — Vredno in skrbno pripravljene sprejemajmo pogosto sv. zakramente, ki imajo svoj božji vir v božjem Srcu, kakor je bilo že rečeno. V skušnjavah in grešnih nevarnostih se urno in zaupno zatekajmo v varno zavetje v odprto rano presv. Srca; *rane Zveličarjeve*, pravi sv. Avguštin, *so mi varno pribežališče, posebno pa rana božjega Srca Jezusovega*. Radi se poslužujmo raznih pobožnosti, ktere nam sv. cerkev v čast najsvetejšemu Srcu priporoča.

Med družim vam bodi posebno priporočena bratovščina najsv. Srca Jezusovega. Moli se vsak dan očenaš, češčenamarija in apostoljska vera s pristavkom: „*O sladko Srce Jezusovo, stori, da te čedalje bolj ljubim!*“ Namen te bratovščine je, da bi verniki častili božje Srce Jezusovo, povračevali ljubezen z ljubeznijo, spodobno hvalo dajali za najsv. zakrament sv. rešnjega Telesa, nadomestovali mlačnost, nehvaležnost, razžaljenja, s kterimi mrzli kristijani povračujejo neskončno ljubezen Zveličarjevo. Prav zelo je želeli, da bi se verniki obilno zapisovali v to bratovščino, ker tako zelo vnema ljubezen do presv. Jezusovega Srca.

Še bolj popolnoma se dosega ta namen z bratovščino, ki se imenuje apostoljstvo molitve. Kdor je zapisan v tej bratovščini, nima druge dolžnosti, kakor to, da vsak dan dober namen naredi ter vse svoje misli, želje, besede, dela in trpljenja z namenom božjega Srca Jezusovega in ž njim v zvezi daruje nebeškemu Očetu. Vsak ud te bratovščine je tudi lahko deležen dobrot bratovščine Jezusovega in Marijinega Srca i. dr. Namen te bratovščine, ki šteje na milijone udov in je po vsem katoliškem svetu razširjena, je zlasti ta, da bi zedinjeni s presv. Srcem Jezusa Kristusa, ki je naš srednik pri nebeškem Očetu, prosili pomoči za vojskovalno cerkev, za varstvo sv. očeta papeža, za spreobrnjenje nevernikov, krivovercev in grešnikov. Namen je res prelep in za sedanje žalostne čase potreben in bratovščina sama ne more lepša biti, ker vsak ud popolnoma sklepa svoje namene celega dneva z najsvetejšimi nameni presv. božjega Srca, tako,

da sme reči: „Živim, pa ne jaz, ampak Kristus živi v meni.“ Ne more biti drugače, kakar da tak človek čedalje bolj čisti svoje misli in želje ter od dne do dne raste v ljubezni do najsv. Srca Jezusovega.

Zelo koristna v ta namen je tudi pristrčna pobožnost, ki se imenuje „častna straža Jezusovega Srca“, ki hoče nekakšno posnemati Marijo in sv. Janeza, ki sta zvesto pod križem stala, ko je bil Jezus od družih zapuščen, posnemati angelje, ki brez prenehanja častijo najsv. Srce. Vsakemu udu namreč je odločena ena ura na dan, da straži pred stanovanjem božjega Srca Jezusovega. Pa ni, da bi moral zares v cerkev pred tabernakelj iti, dovolj je le v mislih iti pred sv. rešnje Telo s trdnim namenom celo uro božjemu Srcu posvetiti in zato vse misli in želje, besede in dela, vse stopinje, lahke in težavne, darovati v njegovo čast, posebno s to željo, da bi zadoštoval za ostudno nehvaležnost, s katero ga grešniki ne nehajo žaliti. Da bi bilo presv. Srcu še bolj dopadljivo, privzamejo si posamezni udje še druge zaveznike, preč. Devico Marijo, sv. Jožefa, angeljske kore itd.

Naštel bi vam lahko še mnogo družih pobožnosti, ki močno pospešujejo ljubezen do presv. Jezusovega Srca n. pr. spravno sv. obhajilo, bratovščina presv. rešnjega Telesa, bratovščina naše ljube Gospe presv. Srca itd. Vsak naj si prizadeva po svojem stanu in svoji zmožnosti se poprijeti vsih pripomočkov, da bo nad vse sovražil greh, z vsemi močmi pa ljubil najlepše in najsvetejše Srce Jezusovo. To se pravi Jezusu odpreti svoje srce, povračevati ljubezen z ljubeznijo.

Danes smo zadnjikrat v tem postnem času premišljevali lepoto Jezusovega Srca. Globoko si vtisnite nezmerno lepoto, katero nam je to najsvetejše božje Srce razodevalo ves čas svojega življenja, razodevalo pa še prav posebno na zadnje v svojem prebritkem trpljenji. Saj je vse grozovito trpljenje, ki ga je trpelo, trpelo le iz ljubezni do nas, da bi bili mi srečni in večno zveličani. Krvavi pot je potil, da bi bile naše duše grehov očiščene. Zvezati se je dal, da bi nam bile grešne vezi raztrgane. Zapljuvan in zaničevan je bil, da bi mi bili v večni časti in slavi. Prodan in izdan je bil, da je nas odkupil iz satanove sužnosti. Obleke je bil oropan, da bi nam podaril svatovsko oblačilo. S trnjem je bil kronan, da bi mi imeli nebeško krono. Iz mesta je bil peljan, da bi nas pripeljal v nebeški Jeruzalem. Težki križ je nesel, da bi ga nam odvzel ali olajšal. Na križ je bil povikšan,

da bi nas za seboj potegnili. Med dvema razbojnikoma je umrl, da bi mi vekomaj v družbi angeljev živeli. Svoje roke je na križu razpel, da bi nas zgubljenim sinovom in nevednim hčeram v milosti sprejel. Življenje svoje je dal v grozovitih mukah, da bi nas rešil večne smrti in večnega trpljenja. In ko je bilo že vse dopolnjeno, je še po smrti svoje presv. Srce si dal odpreti, ne le da bi nam pokazal, kako zelo nas je ljubil do konca, ampak tudi zato, da bi mi imeli kam pribežati v skušnjavah in nevarnostih, posebno pa v zadnjem boju, ki bo odločil našo večno srečo ali pa nesrečo. — Želim vam tedaj, dragi poslušalci, da bi se v vašem srcu goreča ljubezen vnela do najsv. Srca, da bi v Jezusovem presv. Sreču živeli, — v Jezusovem presv. Sreču umrli in v Jezusovem presv. Sreču se vekomaj veselili! Amen.

Velikonočna nedelja.

Sv. velikanoč v Jeruzalemu pred 1851 leti.

Jezusa iščete Nazarenskega križanega:
vstal je, ga ni tukaj. Mark. 16, 6.

Kako se na svetu vse in neprenehoma spreminja! Beli dan nam utone v črni noči, ali temna noč se zopet razdani pri svitlobi jutranje zarije. Poletno cvetje nam uničijo zimski mrazovi, ali zimski led nam zopet raztopijo mili žarki spomladanskega solnea. Gorko rumeno solnce je poklicalo na dan buhteče cvetje, privabilo iz zemlje krila dišeče rože, obudilo pod sinjim nebom škrjanca veselo žvrgoljenje in po košatem logu kosa jutranje popevanje. Vse se oživlja in giblje v spomladanski radosti, vse se dviga proti nebu in slavi Gospoda s hvalnimi glasovi. Karkoli živi, vse je veselo novega življenja, kakor prerojena je vsa narava.

Ali ne samo v natori, tudi v vaših sreih, v vaših dušah, preljubi, se je minule dni štiridesetdanskega posta veliko spremenilo. Kakor dobri otroci sv. matere katoliške cerkve ste se v velikonočni spovedi z Bogom spravili, pri sv. obhajilu z Jezusom se sklenili, da živi on v vaših sreih in vi njegovem presv. Sreču, ter ste prav trdno mu obljubili, v prihodnje njemu služiti, le njemu živeti. Potrjeni ste v veri, v upanji, v ljubezni, slekli ste starega grešnega človeka in oblekli novega, ki je po Bogu prerojen v resnični pravičnosti in svetosti. Upam, da lahko tudi jaz vam smem reči, kar je pisal sv. apostelj

Pavel Korinčanom, rekoč: „*Oprani ste, posvečeni ste, opravičeni ste v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa.*“ (I. Kor. 6, 11.)

To spremenjenje, ki smo ga v zunanji naravi in v naših srcih videli, se je tudi po cerkvi zgodilo. Cerkev vsa vesela je spremenila te dni svoja oblačila žalosti v veselo obleko, svoje tiho molčanje v veličastno zvonjenje, žalostne pesmi v vesele glasove in veličatno stoji na altarji podoba od smrti vstalega Zveličarja, zmagovalca smrti, greha in satana.

In kaj je vzrok tej toliko veseli spremembi po cerkvi? Jezus, naš Gospod in Zveličar, veliki petek od hudobnih judov zaničevan, zasramovan, neusmiljeno trpinčen, na križi umorjen in v skalo vsekan grob pokopan, je na velikonočno nedeljo zgodaj zjutraj iz lastne moči, ves častitljiv iz groba vstal k novemu večnemu življenju in nam gotovo upanje dal, da bomo enkrat srečni od smrti vstali tudi mi, ako z njim pravično živimo in pobožno umrjemo. Zato sv. cerkev o veliki noči toliko veselje razodeva, rekoč: „*To je dan, ki ga je Gospod naredil, veselimo se in radujmo v njem.*“ (Ps. 117, 24.) — Aleluja, bodi Bog zanj zahvaljen — ta glas veselja se po vsem krščanskem svetu razlega, se od vseh strani odmeva. Sv. velikonoč je najveselejši in najslavniši dan celega leta. „*Kakor Mati božja presega vse svetnike, tako presega ta dan vse dneve celega leta,*“ pravi sv. Avguštin.

Zato, ljubi kristijan, ki si postni čas s svojim trpečim Zveličarjem žaloval, veseli se tudi njegovega vstajenja. In da bo tvoje veselje tem večje, zamisli se nazaj v preteklost, na ono veselo velikonočno nedeljo, ko je Jezus od smrti vstal, katere preveseli spomin tudi danes še obhajamo.

Poslušaj toraj, kaj se je godilo tisto velikonoč v Jeruzalmu, ko je Jezus od mrtvih vstal.

Veliki petek popoldne ob treh je Jezus glavo nagnil in umrl. Sovražniki njegovi so se veselili; mnogi, kateri še niso bili popolnoma otrpneni, so se kesaje z gore vrnili; prijatelji pa so v brezmerni žalosti skrbeli, kako bi ga vredno in častitljivo pokopali. Jožef iz Arimateje in Nikodem ga pobožno s križa snameta, ga prežalostni Materi božji v naročje položita; in ko je vse pripravljeno, ga še z dragim mazilom mazilita, v tančice zavijeta in zdajci se prične pogreb, kakoršnega svet ni videl ne pred, ne potlej. Sinu božjega nesejo pokopat; kdo bi bil v stanu popisati nezumno žalost Marijino, kdo prešteti solze njegovega ljubljenca sv. Janeza. spokornega sv. Petra.

sv. Magdalene itd. — Jezusovo božje Telo počiva v 71 palev dolgem in 70 palev širokem, nekdanji skrinji zaveze podobnem, novem, res častitljivem grobu Jožefa Arimatejca na skalni gori Kalvariji; duša njegova pa je obiskala duše pobožnih in pravičnih stare zaveze, biva-joče v predpeklju in čakajoče zaželjenega odrešenja. — Veliko soboto je vse tiho in tužno po Jeruzalemu; pred Jezusovim grobom je zavaljen velik kamen in zapečaten, rimski vojščaki ga stražijo. — Toda glej, — v nedeljo zgodaj, v jutranjem svitanju pride duša Jezusova in se zopet sklene s telesom; kakor bi trenil se zopet začne pre-takati po njegovih žilah sveta rešnja kri, njegovo božje Sree jame zopet veselo biti v zdravem, pa veličastno spremenjenem, nezmerno lepem bliščečem telesu; z božjo slavo obdan je zdajci vstal Jezus od smrti iz groba neumrjoč in častitljiv k novemu večnemu življenju. Rane in proge, ki so bile poprej na telesu, so bile zaceljene. Rane rok in nog so še ostale, pa niso bile več boleče, ampak častitljive in so se svetile kakor solnce; obličje mu je tako lepo, da se ne dá nobena lepota ž njim primerjati. Smrt je premagana, življenje pridobljeno, zadostenje za greh dovršeno, svet odrešen, peklju moč od-vzeta: zato se razlega v nebesih in na zemlji veseli glas „aleluja!“ Nebo in zemlja priča in potrjuje preradostno in nad vse veličastno dogodbo. Zemlja se namreč zdrzne in velik potres vstane. Iz nebes pa se približa angelj, — njegovo obličje je bilo svetlo kakor blisk, njegovo oblačilo pa belo kakor sneg, — odvali kamen ter se nanj vsede v spričevanje, da je Gospod res od mrtvih vstal. Kajti po nauku sv. očetov se grob ni odprl takrat, ko je Jezus od mrtvih vstal; grob je še le angelj odprl, ko je bil že Gospod grob zapustil, enako kakor je pozneje pri zaprtih vratih k apostelnom prišel.

Ni se nam še čuditi, da so varuhi strahu strepetali in na tla popadali kakor mrtvi. Enako zbegani in preplašeni so bili tudi Jezusovi sovražniki v mestu, ko so jim prišli stražniki praviti, kako veličastno je od mrtvih vstal on, kterega so mislili, da so ga za zmiraj premagali! Pa ne bom dalje razlagal tega opravičenega strahu, tudi ne peklenske zvižahnosti, s katero so hoteli vstajenje Jezusovo utajiti; za nje je bila pač ta velika noč poniževalna in neprijetna, kakor se je še zdaj noben sovražnik Jezusov ne mora iz srea veseliti: — hitimo brž k prijateljem Jezusovim, da vidimo, kako zelo jih je oveselil velikonočni čudež.

Sveti evangelij nam sicer ne pove, ustno izročilo pa pravi in drugače si tudi misliti ne moremo, da se je Jezus po svojem vsta-jenju najpred prikazal svoji preljubi Materi. To je tirjala že ljubezen

do Matere; spodobilo se je tudi zato, ker je Marija Kristusa bolj ljubila kakor vsi drugi ljudje, ker je pri njegovem prebritkem trpljenji največje sočutje ž njim imela, tako, da je nekako ž njim vred bila mučena in križana, do zadnjega ostala najstanovitniša in najzvestejša v veri, zaupanji in v ljubezni. Zato je bilo prav, da je bila zdaj prva oveseljena. Že tretji dan nezmerne bolečine in žalosti je nastopil za Marijo, — njeno srce je utopljeno v morje britkosti, — njene oči so vse s solzami zalite: kar se zasveti pred njo nebeška svitloba, — njeni božji Sin Jezus, ves veličasten in bliščeč stoji pred njo in jo prijazno pozdravi. O koliko veselje za Marijo po tako strašni bolečini in žalosti, ko je svojega preljubega Sina zagledala živega, vsega spremenjenega v rajskem veličastvu se bliščečega! Zato sv. cerkev radostno prepeva o velikočasnem času Marijino pesem: „*Veseli se Kraljica nebeška, aleluja! ker vstal je, kterega si zaslužila nositi, aleluja!*“

V saboto je bilo pri judih ostro prepovedano vsako delo, tedaj tudi kupovati in prodajati. To pa je veljalo le do solnčnega zahoda. Proti večeru gredo pobožne žene, (ktere so že pred s svojim premoženjem skrbele za Jezusa in njegove učence, dokler je po svoji domači deželi od kraja do kraja hodil, učil, čudeže delal in ljudem dobrote delil, ktere so ga tudi v njegovem prebritkem trpljenji po vsih potih jokaje spremljevale,) ter kupijo dragih dišav, da bi v nedeljo zjutraj zgodaj Jezusovo truplo v grobu mazilile, in tako dopolnile, česar jim veliki petek ni bilo mogoče še pred pogrebom.

Te pobožne žene, Marija Magdalena, Marija, mati Jakopova (žena Kleofova), Salome (žena Cebedejeva) in Joana (žena Kuza, onega kraljevega oskrbnika, „kraljiča“, kteremu je bil Jezus sina čudežno ozdravil), ter ž njimi še druge, gredo v nedeljo zjutraj prav zgodaj, še pred svitom, da bi bile ob solnčnem vshodu pri Jezusovem grobu. Na kar morebiti še pred v svoji veliki gorečnosti niso tolikanj mislile, jih začne zdaj po poti skrbeti, kdo jim bo namreč od groba težki kamen odvalil; kajti za stražo niso vedile in ljudi tako zgodaj niso tam pričakovale. Pa to se je bilo že po angelju zgodilo, kakor vemo, in ko se grobu približajo, vidijo, da je že kamen odvaljen.

Ko Marija Magdalena vidi, da je že kamen odvaljen, grob pa odprt in prazen, hiti nazaj v mesto povedat Petru in Janezu in jima reče: „*Vzeli so Gospoda iz groba in nevemo, kam so ga položili.*“ (Jan. 20, 2.)

Njene tovaršice pa so šle v grob in niso našle telesa Gospodovega; zavoljo tega so bile silno žalostne. Ko so bile pri grobu,

zagledale so dva angelja, enega pri glavi, drugega pri nogah groba; imela sta svetla oblačila. Angelj na desni reče strmečim: „*Nikar se ne ustrašite! Jezusa iščete Nazarenskega križanega. Pa kaj iščete živega med mrtvimi? Vstal je in ni ga tukaj. Poglejte kraj, kamor so ga položili. Spomnite se, kako vam je govoril, ko je bil še v Galileji, rekoč: Sin človekov mora grešnikom v roke izdat in križan biti in tretji dan od smrti vstati. Pojdite hitro in povejte njegovim učencem in Petru, da gre pred vami v Galilejo, tam ga bodele videli, kakor je rekel.*

Med tem je pritekla Magdalena k aposteljnomu Petru in Janezu in jima vsa preplašena pové, da je kamen spred groba odvaljen in Gospoda ni več v njem. — Peter in Janez se brž napotita k grobu. Njuna gorečnost je bila tolika, da sta tekla oba; pa Janez, ker mlajši, Petra prehiti ter prvi dospé do groba. Priklone se in vidi rjuhe ležati; pa groza ga obide in ne gre v grob. Kmali prihiti še Peter, gre v grob in vidi rjuhe pa prt, ki je bil na njegovi glavi, pa ne pri rjuhah, ampak na posebnem kraji zvit. Zdaj si upa tudi Janez v grob ter vidi in veruje. Kajti nista še razumela pisma, da mora od mrtvih vstati. Učenca gresta spet domu, in Peter se je sam pri sebi čudil nad tem, kar se je bilo zgodilo.

Magdalena je zopet prihitela k grobu in se je zunaj jokala, ko sta šla aposteljna v grob. Po njenem odhodu se jokaje sklone in pogleda v grob ter vidi dva angelja v belih oblačilih sedeti tam, kjer je bilo Jezusovo telo položeno. Ona dva jo nagovorita: „*Žena, kaj jokaš?*“ Ona jima reče: „*Mojega Gospoda so vzeli, pa ne vem, kam so ga položili.*“ Ko to izreče, se ozre nazaj in vidi Jezusa pred seboj, pa ga ne spozna, ter misli, da je vrtnar in mu reče: „*Gospod, ako si ga ti odnesel, povej mi, kam si ga položil?*“ Ko jo pa nagovori: „*Marija!*“ ga precej spozna in reče: „*Raboni!*“ t. j. Učenik! ter pade na kolena, da bi objela in poljubila noge svojemu Zveličarju. Jezus pa jej reče: „*Nikar se me ne dotakni, zakaj nisem še šel k svojemu Očetu. Pojdi pa k mojim učencem in povej jim: Grem k svojemu Očetu in k vašemu Očetu, k svojemu Bogu in k vašemu Bogu.*“ — In izginil je izpred njenih oči. — O kako je morala biti razveseljena! Ne le, da jej je vse odpustil, se jej še zdaj posebej prikaže ter s tem enako čast skaže, kakor svoji Materi. O grešniki, kateri ste se že spokorili in poboljšali, veselite se z Magdaleno in kličite „aleluja“, ker vidite, koliko velja sveta spokornost!

Kako visoko ceni Jezus spokorne solze, vidimo tudi iz tega, ker se je izmed vsih aposteljnov najpred Petru in sicer posebej

njemu prikazal. Koliko britkosti je moralo Petrovo srce pretrpeti veliki petek, v saboto in v nedeljo zjutraj, ko se je vračal od praznega groba, koliko vročih solz je pretočil zadnje tri dni in noči, kdo bi bil v stanu dopovedati! Kdo bi mogel tudi dopovedati, kolika radost ga je obšla, ko se mu prikaže Jezus v svojem veličastvu, nekako tako, kakor nekdanj na gori Tabor! Sv. pismo nam tudi dalje tega ne popisuje, ampak le samo omeni, da se mu je Jezus prikazal, češ, da si vse drugo lahko sami mislimo. Kako sladko čutilo je to za njegovo ranjeno srce; zdaj je na novo prepričan, da mu je Jezus odpustil njegovo veliko nezvestobo. Spokorni grešniki, ali vas to nič ne gine? Ali nič ne čutite, da se tu pripoveduje tudi dogodba vaše velikonočne sreče? —

O ženah moram še povedati, da jih je navdajal svet strah in veliko veselje so čutile, ko so šle iz groba in hitele povedat apostelnom, kar jim je bil angelj naročil. (Družim po poti si niso upale praviti. Mark. 16, 8.) Glej, na poti jih Jezus sreča, rekoč: „*Pozdravljene bodite!*“ One pa so pristopile in objele njegove noge in ga molile. Tedaj jim reče Jezus: „*Nikar se ne bojte, pojdite in povejte mojim učencem, da naj gredo v Galilejo, ondi me bodo videli.*“ Vse srečne, da so Gospoda videle, gredo na Sijonsko goro, kjer so bili aposteljni zbrani in jim radostno pripovedujejo, da so od smrti vstalega Jezusa videle. Tudi Marija Magdalena je prišla in jim oznanila, rekoč: „*Gospoda sem videla in to mi je rekel.*“ In oni, ko so slišali, da živi in da ga je videla, niso verjeli. (Mark. 16, 11.)

Ker je bilo, kakor vidimo iz teh sporočil, apostelnom in učencem tako težko verovati, kar so govorili preroki (Luk. 24, 25; Mark. 16, 16) in kar je Jezus sam prerokoval, se je dobrotljivi Učenik tudi njih usmilil in se jim še tisti dan prikazal in jih prepričal in sicer najpred dvema učencema, ki sta šla v Emavs in sta ga pri lomljenji kruha spoznala. Tako sta bila oveseljena, da sta se sama sebi čudila, kako da ga že pred nista spoznala, rekoč: „*Ali ni bilo najino srce goreče v nama, ko je po potu govoril in nama pisma razlagal?*“ Veselo sta tudi ona pripovedovala apostelnom in učencem, pa tudi njima niso še vsi verjeli. (Mark. 16, 15.) — Da bi pa tudi le-tem bila še ta dan dvomljivost in žalost odvzeta, se jih usmili premilo Sree Jezusovo in prikaže se jim še tisti večer ter pride skoz zaklenjene duri in stopi v sredo med nje, rekoč: „*Mir vam bodi! Ne bojte se, jaz sem!* — *Poglejte moje roke in noge, da sem jaz, saj duh nima mesa in kosti, kakor vidite, da imam jaz.*“ Na to jim pokaže roke in noge in svojo stran. O s kolikim veseljem so pač

učenci pogledovali Zveličarjevo poveličano telo in njegove bliščeče rane na rokah in nogah, in kaj še le presveto rano njegovega božjega Srca, katero jih je tolikanj ljubilo in bilo tako zelo krotko in usmiljeno do njih! Da bi bilo njih veselje popolno, še celo je ž njimi in jim dá novo božjo oblast — grehe odpuščati!

Tako, preljubi! se je godilo tisto velikonoč, ko je Kristus od smrti vstal. Pa tudi povelikonočni čas je bil za aposteljne in učence čas nenavadnih milosti in radosti. Precej čez osem dni se aposteljnem spet prikaže in sicer zlasti zato, da bi še Tomaža, ktereга velikonočno nedeljo ni bilo zraven, prepričal in oveselil, ker njegovo premilo Srce ni moglo dopustiti, da bi le eden izmed njegovih ostal žalosten in v mučnih dvomih. Dalje se je prikazal aposteljnem na Tiberijskem jezeru, kjer jim je blagoslovil ribji lov in jedel ž njimi, potem spet aposteljnem pa več kakor 500 vernikom na neki gori v Galileji; slednjič pa se je prikazal aposteljnem v Jeruzalemu in jih odondod peljal proti Betaniji na Oljsko goro, kjer so prejeli zadnjikrat njegov božji blagoslov in zadnjikrat v tej solzni dolini gledali njegovo premilo obličje, dokler ga ni svitel oblak zakril.

Videli ste danes, kateri so bili prvo velikonoč najbolj oveseljeni, katerim se je Gospod posebno milostnega skazal. Najpred in najbolj je bila oveseljena največa nedolžnost na svetu — Marija prečista Devica; potlej spokorna svetost — sv. Peter, sv. Marija Magdalena; in sicer bogoljubost in gorečnost — pobožne žene, aposteljni in učenci. Želim tudi vam, da bi bili vsi prav nedolžnega srca; če pa ni to več mogoče v prvotni popolnosti, saj v sveti spokornosti; želim, da bi vsi iz čelega srca ljubili Jezusa in mu z vsemi močmi služili. Če se to moje velikonočno voščilo spolni, potlej vas smem zagotoviti, da bo za vas vesela letošnja in vsaka velikanoč, kolikor jih boste še učakali, in da boste tamkaj večno prepevali nedopovedljivo veselo alelujo. Amen.

Anton Kukelj.

Velikonočni pondeljek.

Gospod, pri nas ostani!

Gospod pri nas ostani, ker se mrači
in dan se je nagnil. Luk. 24. 29.

„Zveličar naš je vstal iz groba, — Vesel prepevaj, o kristijan“
— te pesmi premili glasi se razlegajo te dni po vsih cerkvah naše
mile domovine.

Pesmi enako lepe, enako prisrčne peva vesoljni katoliški svet
Zveličarju na čast in slavo. Zmagonosnega vojskovodja, ki se vračuje
iz krvave, pa srečno končane vojske, veselo in slovesno sprejemajo
navdušeni državljani; — isto tako tudi mi v teh dneh radostno
slavimo svojega mogočnega kralja, Jezusa Kristusa, ker tudi on je
premagal silovitega našega sovražnika pekel in smrt. V teh dnevih
je veselje splošno.

Ali že v današnjem evangeliju sem vam bral o dveh možeh,
učencih Kristusovih, ktera se današnji dan nista veselila. Žalost in
tuga jima je prevzela srce; dvom in strah se jima bere na obrazih;
— počasnih korakov zapuščata jeruzalemsko mesto, kjer sta zgubila,
kar jima je bilo najdražje — svojega učenika. Kako bi se ne žalo-
stila, ko vesta sicer njegovo grozovito, sramotno smrt na križu, a o
njegovem vstajenju nemata trdne vesti. Dobila sta sicer sporočilo od
Marije Magdalene in drugih pobožnih žen, da Kristus ni več v grobu;
a da je zares od mrtvih vstal, tega nista mogla verjeti, ker videla
sta ga, kako reven, kako od vseh zaničevan in zapuščen je ljubljeni
Učenik svojo dušo izdihnil. Ko si na potu te svoje pomislake o vsta-
jenji Kristusovem dopovedujeta, pridruži se jima tujec, kateri jima
ljubeznjivo prigovarja, naj se potolažita. Razlaga in dokazuje jima iz
sv. pisma, da je moral Kristus trpeti, tako navdušeno, tako prepriče-
valno, da sta se ogrela za ljubega druga. Ali prišli so do trga, po-
potni tovariš se hoče od nju posloviti.

Učenca se prestrašita, ker njegova beseda jima prečudno tolažbo
vliva v srce — in ravno danes sta tolažbe tolikanj potrebna. Oba ga
začneta prositi: „Gospod, ostani pri nama, ker se mrači in dan se
je že nagnil!“ Ni zastoj njuna prošnja, — ljubeznjivi tujec se uda
in gre notri. In glejte, še vse kaj več se zgodi, kakor pa sta prosila
in se nadjala: pri lomljenji kruha se jima dá spoznati, — popotni
tovariš, ki se jima je tolikanj prikupil, je božji Učenik Jezus Kristus

sam, ki so ga žene že zjutraj videle in jima pravile, da spet živi; o zdaj verujeta in vsa srečna sta!

Predragi v Kristusu! vidite, kako lepo je bila poplačana goreča prošnja učencema v njuni žalosti in stiski. Kolikrat smo tudi mi v skrbeh in potrebah, ko si sami ne moremo pomagati! Tudi mi prosimo Jezusa, rekoč: „Gospod ostani pri nas, ker se že mrači in se je dan nagnil!“ Tako prosimo 1) vsak dan, kadar na večer solnce zajde; 2) o posebnih dneh, kadar se nam sreče solnce temni; 3) poslednji dan, ko ima ugasniti luč našega življenja.

I.

Da je naše življenje polno nevarnosti dušnih in telesnih nezgod, sami dobro veste iz vsakdanje skušnje. Kdo more naštetih vse nesreče, katere utegnejo čez dan zadeti naše telo, naše premoženje?! Kdo popisati vse skušnjave, katere morejo pogubiti našo dušo?! Tega naštetih še ne poskušam ne. Le toliko rečem, opirajoč se na skušnjo iz vsakdanjega življenja, ako nas okoli in okoli obdajajo brezštevilne nevarnosti po dnevu, se te nevarnosti podvojé, kadar se zlato solnce od nas poslovi, kadar se nagne dan in se temna noč približa. Pa tudi tega vam ne mislim razlagati na drobno, — vsaj veste sami in marsikteri izmed vas je že sam skusil to. Le na vprašanje hočem odgovoriti: Kje dobimo, kje iščimo pomoči v nevarnostih in nesrečah? Kdo nas naj zlasti čuva po noči, ko je nevarnosti največ in si sami najmanj moremo pomagati? — Dobremu Bogu zaupajmo sebe in svoje, — ker on, ki nas je vstvaril in odrešil, za nas svoje sovražnike trpel in umrl, on nas tudi v sili ne bo zapustil, — ako se zaupljivo k njemu obrnemo. Njega prosimo, ki je rekel: „*Vse, karkoli boste Očeta v mojem imenu prosili, vam bo dal*“ in on, ki je resničen v svojih obljubah, nas bo rešil. K Močnemu se zatecimo, kateremu so pokorne vse narurne moči; on, ki je premagal v velikonočnih dneh pekel in smrt, — on nam more in hoče pomagati v stiskah, rešiti nas vsih nesreč. Ker je gotovo, da je Gospod naš najboljši varuh, kadar mi počivamo, ker vemo, da on hoče in more nam pomagati v dušnih in telesnih potrebah — zato, dragi kristijanje, ga prosimo po zgledu učencev: „Gospod, pri nas ostani, ker se mrači in dan se je že nagnil.“

Dragi moj, le predvari, kako potrebna ti je taka prošnja zlasti sleherni večer. Kdo ti je povedal, da boš zjutraj, ko vstaneš, zadovoljno se smehljajoč ogledoval svoje imetje, hiše in pode, živinico,

setev in žetev? Morda — mogoče — da solnce, katero se danes poslavlja od tebe bogatega, — jutri posije na osmojene razvaline tvoje sreče. Oh pač imaš vzroka dovolj, da padeš na kolena pred Bogom, ki je varuh tvojega imetja in proseč kličeš, ko se dan nagne: „Gospod, pri meni ostani, ker se mrači in se je dan že nagnil.“

In ti, mladeneč, deklica, — vama se smeja prihodnjost, kaj ne, — stavita si gradove v oblake, zaupata v svojo moč, na svoje zdravje, na svojo lepoto, — kdo je pa vama porok, da jutri še vesela prepevata, zdrava in krepka uživata veselje mladostno? — Oh, zato pa zdihnita, preden se vležeta k počitku: „Gospod, pri nas ostani, ker se je dan nagnil!“

In vi, otroci — veselje staršev — danes ste veseli, brez skrbi letate, kakor metuljček od cvetke do cvetke. Ne veste še, kaj so skrbi — kaj je žalost; ljubi starši skrbe mesto vas, oni si belijo glavé za vašo prihodnjost — kdo je pa vas zagotovil, da vas jutranje solnce zopet združene najde? Zato pa, preden se v posteljico vležete, povzdignite svoje nedolžne ročice k nebeškemu Očetu, naj vam varuje ljube starše, brate in sestre, pa tudi vaše nežno življenje — s srčnim glasom zakličite: „Oče naš nebeški, pri nas ostani, ker dan se je nagnil, ne stori nas sirot, varuj nam očeta, varuj mater, varuj nas vse!“

Zdaj pa še eno vprašanje: Vi očetje in matere, kaj imate rajše, pridne in pobožne otroke ali hudobne in neubogljive sinove in hčere? — Menda ga ni na svetu, ki bi ne imel rajše prvih kakor drugih. Kako pa to, da so vaši otroci pri vseh vaših dobrih željah vendar tako neubogljivi, tako zanikerni, hudobni, brezbožni? Kako to, da toliko sinov pobeli dobremu očetu prezgodaj glavo, da sramota hčerina pomaga materi v prezgodnji grob?

Dragi v Kristusu! Bog je dober Oče — on nas varuje nesreče telesne, ako je k našemu zveličanju, varuje tudi našo časno premoženje, ter rosí nebeški svoj blagoslov na naš imetek, da se množi in raste — pa dobro pomnite, navadno vsaj, le takrat, ako je k našemu dušnemu zveličanju. V enej reči nas Bog pa vselej gotovo usliši, brezpogojno usliši — kadar prosimo, da naj nas varuje greha. Je li treba na zgoraj stavljeno vprašanje, od kod to, da je toliko nesrečnih družin, toliko hudobnih otrok, še odgovarjati?

O, marsikteri oče, marsiktera mati ne bi jokala na stara leta nad zgubljenim sinom nad sramoto hčerino, ko bi svoje otroke pohujšljive družčine in nevarnih potov varovala, ter na večer vsacega dne zbrala okoli sebe, molila ž njimi in jih priporočala Bogu v varstvo rekoč: „Gospod, pri njih ostani, ker se mrači in dan se je že nagnil —

Tebi jih izročiva, vsaj so Tvoji otroci — varuj jih hudega — varuj greha — varuj zapeljivega sveta.“ — Pa zamudila sta pravi čas, prepozno sta to spoznala, ne ostane jima družega, kot britko kesanje radi napačnega ravnanja. Mladika se lahko nagne, kamor hočeš — a s starim drevesom, kaj hočeš storiti?

Pa tudi vam, mladi ljudje, resna beseda! O kako je še-le vam treba vsak večer klicati z gorečim srcem: „Gospod, ostani pri nas, ker se mrači in se je dan že nagnil!“ Za vašo dušo je noč še posebno nevarna. Da je tako malo plemenitih, v resnici blagih in nedolžnih src med odraslo mladino, tega je večinoma krivo nevarno vasovanje, pogubno ponočevanje, pozno shajanje po krémah itd. Kadar začnejo mladi ljudje vasovati, po noči krog rogoviliti, so navadno zgubljeni, kakor bi se hudobnemu duhu zapisali. O koliko jih bode vse večne čase zdihovalo, — jokalo — z zobmi škripalo — ravno zato, ker niso hoteli noči v to obračati, za kar jo je ljubi Bog odločil — v sladko spanje in mirni počitek! — Zato vam rečem, da ste si veliko reč sprosili, ako si sprosíte to milost, da bi mogel Gospod vedno z veseljem pri vas ostati.

II.

Vsak večer tedaj prosimo mladi in stari: „Gospod, ostani pri nas itd.“ Pa so še nekateri dnevi v življenji, ko nam je treba še prav posebno goreče ponavljati to prošnjo. — Čisto naravno je namreč, da solnce zajde, — da vsakemu dnevu sledi noč; če tudi ne tako pravilno, vendar skoraj za vsacega izmed nas pride za solncem sreče in veselja črna noč nesreče in žalosti.

Poglejte ta dva učenca Gospodova; tudi ona sta se veselila ljubega Jezusa, dokler sta bila v njegovem obližji, dokler sta poslušala mile njegove besede in nebeški njegov nauk — ali prišel je za nju osodepolni čas, ko so sovražniki Jezusa zgrabili, zasramovali, trpinčili in na sramotnem križu umorili. Kako žalostna sprememba! Vendar v njuni največi žalosti in obupnosti ju pride sam Jezus tolažit in na pristrčno prošnjo: „Gospod, pri nama ostani, ker se mrači in dan se je nagnil“ jima odvzame vso žalost in zopet se jima povrne sladki mir in veselje.

Dragi kristijanje! Ali zdaj še dvomite, kam se imamo zaleteti, kje pomoči iskati, ko nam zvezda sreče zajde? Ali bomo res tako nespametni, da bomo kje drugje tolažbe iskali, kot pri ljubem Jezusu? Kdo pozna bolj britkosti in vso pezo življenja kakor on? Kdo je bolj čutil, kaj se pravi trpeti telesne bolečine kot on, ki je trpel, kakor

še nikdo na svetu trpel ni? Kdo pa ima večje usmiljenje, večje sočutje do ubovega trpečega človeštva kakor Kristus, ki je šel v smrt za svoje sovražnike? In kdo more bolj gotovo, bolj stalno našo nesrečo v srečo, našo žalost v veselje spremeniti, kot ravno Kristus?

Zato pa — kadar nam nihče ne more in noče pomagati, nikdo nas tolažiti — pri Kristusu iščimo tolažbe in pomoči, pri njem jo gotovo najdemo.

Ko te je nesreča zadela, ko ti je ogenj pohištvo uničil, toča bogato setev in žetev končala — ne obupaj! pri Jezusu je pomoč, ki ti gotovo na ta ali na uni način pomaga. Zato pa kliči, močno silno, nadležno kliči: „Gospod, pri meni ostani, ker zmračila se je moja sreča!“

Ko te huda bolezen vrže na bolestno posteljo; ko trpiš hude, nezmerne bolečine na telesu a še hujše na duši; če te je vse zapustilo, vse izdalo, nikjer tolažbe ranjenemu srcu ne najdeš, nikjer leka bolečinam — zateci se takrat k edinemu, vedno in v vsakih okoliščinah zvestemu Prijatelju, ki je vse tvoje bolečine v veliko večji meri trpel, on ti bo pomagal, ako ga prosiš: „Gospod, mračí se mojega življenja sreča, — omahuje mojih prijateljev zvestoba, ostani ti pri meni!“

Vi otroci, ki boste stali na grobu očetnem in maternem, oh, takrat pogledjte v nebo, visoko gori nad zvezdami živi vaš drugi boljši, mogočniji oče, njega prosite, njemu se priporočite, njega sprejmite za svojega očeta, rekoč: Oče nebeški, glej nas sirote! ne zapusti nas zdaj, ko se je zmračila naša zemska sreča. Telesni oče, telesna mati šta nas zapustila, bodi nam ti oče in mati: „Gospod, pri nas ostani, ker se je dan nagnil!“

Zivel je bogat, silno bogat mož. Imel je vsega dovolj: premoženja, časti, veselja. Srečno je živel v zakonu; imel je ljubo ženo, pridne, pobožne otroke, — vse mu je šlo po sreči, česar se je lotil, tako, da so vsi mislili, to je najsrečnejši človek pod solncem. Nekega dne se razgovarja s prijateljem in ta ga praša: Prijatelj moj, kaj si še želiš, da bi bil popolnoma srečen in zadovoljen? „Žebelj mi daj, mu na to odgovori, da svojo srečo pribijem, da mi nikoli ne uide!“

Dragi kristijanje, tega žeblja do dandanes še nismo našli in ga ne bomo na zemlji nikoli dobili. Na svetu se vse spreminja, a najbolj spremenljiva je človeška sreča — vsaj vam je znan domač pregovor: „Sreča je opotéča.“

Ker je temu tako, — zato pa naj vsi tisti, katerim vse po volji gre, jim ničesar ne manjka; kateri nikoli še niso skusili grenkega

keliha trpljenja in zaničevanja; vsi, ki ne vedo, kaj se pravi stradati, skopi kruhek s solzami močiti, trdo delati in se potiti — vsi naj nikar ne pazabijo, da Bog je darilec vseh darov. On vam je dal, on vam tudi vzame lahko. Zato pa tudi vi molite: „Gospod pri nas ostani, ker tudi nam se lahko zmrači naša sreča in blagostanje!“

III.

Kakor dim je naše življenje, ki se pokaže, da zopet zgine. Naj živi kdo tudi 60, 70, 90 let, vendar pride za vsacega enkrat zadnji večer, večer življenja. Jaz, ti — in ti in vi — mi vsi, vsi bomo umrli — oh žalostna osoda človeška!

Takrat na večer življenja, na smrtni postelji, kako bitko bo vsakteri potreboval pomoči od Gospoda!

Le mislimo si človeka, ki se poslavlja od časnosti in se odpravlja v večnost. Kake misli, kaki občutki ga pač navdajajo! On zapušča vse posvetno; — premoženje, zakladi, na ktere je navezoval svoje srce, so mu kakor cestni prah; brez veljave, brez cene mu je to, kar ga je v življenji edino veselilo. Ali ne potrebuje tak krepkega tolažila, takrat, ko ga to več ne tolaži, česar se je edino na zemlji veselil? Zato pa se naj k Gospodu obrne in zakliče: „Gospod, pri meni ostani, ker mrači se, luč mojega življenja ugasuje.“

Zdaj začne pojemati, toliko da tli še iskrica življenja v njem, vsak trenutek pričakuje smrti, ki mu bo prestrigla nit pojemajočega življenja; nasproti mu zija grob, kamor ga v kratkem položé, — edin ostanek, kar je na zemlji svoje imenoval. Koga ne bi užalostila ta misel! — Vendar tudi takrat naj ne obupa! Spomni naj se Kristusa, ki je tudi umrl, sramotno umrl na lesu križa, pa čez tri dni častitljivo od mrtvih vstal. Na njega naj se spomni in zakliče: „Gospod, ki si vstajenje in življenje, ostani pri meni, ker dan mojega življenja se je nagnil.“

Pa ko bi človek zapuščal le posvetno blago, le denar; ko bi bil sam in nikogar ne imenoval svojega, — to bi se še prestalo, še pretrpelo. Ali mnogi, skoraj vsak ima ktereга, jih ima mnogo, ktere ljubi, na ktere je s stoternimi vezmi ljubezni in hvaležnosti navezan. Oče in mati zapuščata ljube otročiče, morebiti nedorasle, kateri brez vse pomoči ostanejo sirote na svetu. Brat zapušča sestro, mož ljubečo ženo, ženin nevesto. — O dragi kristijanje! — taki prizori, taki občutki trgajo človeško srce, da krvavi kakor bi bilo prebodeno. Ali ne potrebuje tak nesrečež krepkega tolažnika, ki mu vliiva tolažilnega olja v ranjeno srce?

Zato pa naj prosi onega, ki je premagal smrt — Jezusa Kristusa, naj ga on potolaži z mislijo, da bo prišel čas, ko bo svoje ljube in drage objel onkraj groba in se ž njimi veselil brez konca, brez ločitve — večno. Naj ga tedaj prosi: „Gospod, ostani pri meni, ker moje srce krvavi, — ko se je nagnil življenja dan.“

Pa tudi to še ni največe hudo. Noben človek, kolikor jih je na svetu, naj še tako sveto živi, ni gotov, da bo zveličan. Vsaj še veliki sv. apostelj Pavel tega ni bil gotov — kaj še le mi, ki smo grešniki in smo v mnogem Boga žalili?

Če se človek, ko do konca priroma, ozre na dela, ki jih je storil, kaj malo vidi zares zaslužljivih, veliko pa grešnih in kaznivih del. — Marsikaj bi rad še popravil, popravil storjeno pohujšanje, škodo, katero je storil, a prepozno je, konec je delovanja, prišla je noč, v kateri ne more nikdo več delati. V takem dušnem stanju pa vidi v večnosti ostrega, natanko po zasluženju sodečega Sodnika. — Oh ta negotovost večne osode, ta mu dela nemirne oči — pač stori prav, ako se spomni Gospoda in pri njem miru išče drhtečemu sreju — skesano in zaupno vanj kliče: „Gospod, pri meni ostani, ker se je večer mojega življenja približal — dan delovanja nagnil za me — ki sem praznih rok.“

In dragi v Kristusu! to je strašen, grozen trenutek. Telesno trpljenje, dušne britkosti, skušnjave hudobnega duha, ki ima ravno na zadnjo uro največ moči, ki se ravno na zadnjo uro najbolj prizadeva se nesrečneža polastiti — vse to pride nad ubogega človeka. Če v tako imenitnih in nevarnih trenutkih človek nima dobrega varuha, ki bi ga varoval — kako žalosten je pač njegov konec! Pa ne, kristijanu ni treba obupavati! Imamo varuha, imamo junaka, ki se za nas vojskuje, Gospoda Jezusa Kristusa samega. Zato pa se k njemu zatekajmo v nevarnostih smrtne ure proseč ga: „Gospod, pri nas ostani, Ti nam zatisni oči, da jih enkrat v tvojem naročju odpremo!“

Kaj smo tedaj videli, o čem se prepričali v tem premišljevanju? Videli smo, da smo brez Boga to kar riba brez vode, tica brez zraka. Sicer se ne dá tajiti, da je veliko tacič brezbožnežev, ki ne marajo za Boga, pa se jim le dobro godi; pa to ne podere naše trditve. Brez Boga smo največi siromaki; ako je pa Bog na naši strani, se ne bojimo nikogar; tudi, ko bi se vse zarotilo zoper nas, se ne bomo tresli. Ker je Bog tako krepka naša podpora v vseh telesnih in dušnih

nadlogah, zato se pa tudi njega oklenimo, njega na pomoč kličimo, njega skusimo obdržati, kakor sta ga njegova učenca obdržala z besedami: „Gospod, pri nas ostani, ker se mrači in dan se je nagnil!“

Pač res! Za marsikterega se je že nagnil dan sreče, za mnoge naše znance in prijatelje minil je tudi zadnji večer in prišla je trdna noč v grobu. Veliko jih je, katerih se letošnje praznike spominjamo med ranjkimi. Morda pride letos na 10, 20, 40 izmed nas vrsta. Ako pa ne bomo zdaj, ko nam zlato solnce še redno vzhaja in zahaja; ako ne bomo posebno takrat, ko nam zajde solnce sreče, Gospoda na pomoč klicali z besedami, ki sem vam jih že tolikrat — a zdaj zadnjič ponovil: „Gospod, pri nas ostani, ker se mrači in se je dan nagnil“ — ako ne bomo tega klica v življenji večkrat ponavljali — kaj menite, da bo Gospod naš zadnji klic, ko se bo naredila črna noč, hotel uslišati? Amen.

J. L.

Beła nedelja.

Petere sv. rane Kristusove pa trojna obleka.

(Jezus) jim je pokazal roke in stran.
Učenci so se tedaj oveselili, ko so videli
Gospoda. Jan. 20, 20. 21.

Kar svet stoji, se je že veliko, veliko na njem zgodilo žalostnega in veselega, dobrega in hudega. Bukve, v katerih se vse to popisuje, so jako obširne in se imenujejo zgodovina. Pa med vsem, kar zgodovina pripoveduje, kar se je kdaj na svetu godilo in kar se še bo, je najiminentniše to, kar se je veliki petek popoldne zgodilo na gori Kalvariji, ko je Jezus Kristus tri ure visel na križu v nedapovedljivih bolečinah, slednjič glavo nagnil in umrl!

Z veliko hvaležnostjo so se od nekdaj dobri kristijani spominjali te nezmerne dobrote božje ljubezni. Noč in dan so premišljali to čudo božjega usmiljenja. Solz se niso mogli zdržati, kadar so se hvaležno spominjali le-te največje milosti božje. In ktero verno srce bi jo moglo tudi kdaj pozabiti?

Zveličar sam je želel, je hotel, da bi nikdar ne pozabili kristijani njegove neprecenljive daritve na križu. Daritev sv. maše je postavil, da bi se spomin njegovega britkega trpljenja in smrti po

vesoljnem svetu ponavljaj in vsak dan obhajaj na brezštevilnih oltarjih v katoliških cerkvah.

Pa še neko drugo znamenje v spomin svojega odrešenja, svoje neskončne ljubezni nam je zapustil, katero naj bi zlasti o velikonočnem času ganilo in presunilo naša srca. Ko je namreč tretji dan ves spremenjen in častitljiv iz groba vstal, je bilo njegovo telo sicer neumrjoče in ni moglo več trpeti, vendar rane na rokah in nogah in tudi srčno rano je še ohranil.

Te rane — rekel bi — so se njemu samemu častitljive zdele; bile so mu tako rekoč nekaj svet ponos, in rad jih je pokazal svojim učencem. Današnji evangelij pravi! „*Pokazal jim je roke in stran!*“ Tomaža je še sam povabil, naj položi prst v rane žebļev in roko v njegovo ranjeno stran. Še šterideset dni se je tako prikazoval; in ko je šterideseti dan zapustil svet, — ničesar ni saboj vzel, pač pa je vzel saboj rane, — genļjivi spomin tega, kar se je na Golgati zgodilo. — Te svete rane se še zdaj v nebesih bleščijo na njegovem poveļčanem Telesu in na sodnji dan se nam bodo zopet nasproti pribliščale v oblakih neba v nebeškem veličastvu.

Po pravici tedaj smem reči, da svete rane Gospodove, ki jih vidimo na velikonočni podobi Jezusovi, nas morajo v veselem velikonočnem času v prvi vrsti zanimati in nam posebno ganiti srce. Aposteljni so bili veseli, ko so videli rane Gospodove; tudi mi se jih moramo veseliti. Zato sem se tudi namenil danes po opominu sv. evangelija nekoliko spregovoriti o peterih sv. ranah Jezusovih in pokazati 1) kako vesele so za nedolžnega, 2) kako tolažiljive za spokornika, 3) kako strašne za grešnika.

I.

Današnja nedelja se že od zdavnih zdavnih časov imenuje bela nedelja. Zakaj se tako imenuje, to je gotovo tudi že vsim znano. V prvih časih krščanstva so imeli namreč navado, da so tiste, ktere so med postnim časom pripravljali za sv. krst, o velikonoči krstili in takrat so krščenci oblekli belo obleko, katero so celi teden nosili in še le današnji dan odložili. Večkrat so jo prav skrbno shranili, da so jo pozneje lahko pogledali in se v živo lahko spominjali milosti, ktere so bili prejeli pri sv. krstu in pa tudi obljube, katero so takrat storili. O s kolikim veseljem so le-ti novorojani otroci boļži obhajali velikonočne praznike! Nekak svet ponos jim je bila bela obleka!

Pa pomudimo se še nekoliko pri beli obleki, ki je podoba dušne čistote in lepote. — Sv. pismo mnogokrat govori o beli obleki. Prerok

Danijel celo Bogu pripisuje svitlo belo obleko. Kakor se namreč Bogu pripisujejo oči, da tako po človeško naznanjamo njegovo vsegavednost; kakor se Bogu pripisujejo roke, da se s tem po človeško naznanja njegova vsegamogočnost: enako Bogu prerok pripisuje belo oblačilo, da bi po človeško naznanil božjo neskončno svetost in lepoto. — Tudi obleka, katero imajo angelji, je čisto bela. Bela kakor sneg, pravi evangelijski, je bila obleka, v kateri so se prikazali angelji pri vstajenji Gospodovem in pri njegovem vnebohodu. Tudi svetniki v nebesih, oboji: nedolžni in spokorni so belo oblečeni. Tega nam je priča sv. Janez, ki piše v skrivnem Razodenju: „*Potem sem videl veliko trumo, ktere nihče ni mogel prešteti iz vsih narodov in rodov, in ljudstev in jezikov stati pred sedežem in pred Jagnjetom; bili so oblečeni v bela oblačila in palmove veje so bile v njih rokah*“. (Raz. 7, 9.) In na drugem kraji govori o „*tistih, ki so prišli iz velike nadloge in so oprali svoja oblačila in jih obelili v krvi Jagnjetovi*“. (Ibi 14.)

Tako je v nebesih, a tudi na zemlji bi moralo biti enako.

Tudi Adam in Eva sta bila namenjena, da bi le nekaj časa na zemlji ostala, potlej pa bila sprejeta med angelje v nebeški raj. V ta namen je bila tudi njima duša olepšana z belo obleko, s katero sta imela enkrat v nebesa priti, in ta njuna snežnobela obleka je bila posvečujoča milost božja.

Toda Adam pa Eva nista dosegla tega, za kar ju je bil Bog odločil. Hudobni duh ju premoti, da se pregrešita zoper voljo božjo. In s tem prelomljenjem božje zapovedi sta omadeževala belo obleko nedolžnosti; proč sta jo vrgla in nevošljivi satan jo je zavistno veselo pobral. Zdaj seveda so se jima oči odprle, toda ne za više božje spoznanje, kakor jima je lažnjivo obetal satan, temuč v lastno sramoto in strah: spoznala sta, da sta naga in jela sta se bati in skrivati za grmovje. Grozovito jima je bilo zdaj žal, da sta zgubila belo obleko; pa sama je nista bila vstanu zopet nazaj dobiti. — In enako se je godilo tudi vsim Adamovim otrokom: vsi so bili v grehu, vsi Bogu zoperni, vsi brez bele obleke posvečujoče milosti božje — pa nobeden si ni mogel sam pomagati.

Le obljuba božja, da bo Odrešenik prišel, to jim je bila tolažba. In res: o dopolnitvi časov — čez 4000 let po grehu prvih staršev — pride Zveličar na svet in tam na gori Kalvariji premaga satana s peterim orožjem svojih božjih ran in mu vzame vso oblast, kakor piše sv. apostelj Pavel do Kološanov (2, 15): „*In je pobral orožje poglavarstvom in oblastem in je očitno zmago čez nje obhajal*“. Ker je tedaj satanu vse pobral, vzal mu je tudi tisto obleko, za katero je

bil ogoljufal naše prve starše. In to obleko je Zveličar zopet tam na Kalvariji snežno belo opral takrat, ko je tekla njegova presv. rešnja kri iz odprtih ran na rokah in nogah, in takrat, ko je vojščak s šulico prebodel njegovo božje Srce, da je tekla kri in voda iz njega. In med tem, ko so pod križem si delili vojščaki njegova oblačila in za njegovo suktnjo vadjljali, je on zaslužil in z drago krvjo odkupil toliko belih oblačilic, da zadostuje za vse duše do sodnjega dne. Vsak si lahko tako belo oblačilo pridobi, ako le hoče sv. krst sprejeti; kajti pri sv. krstu je tisti studenec milosti, ki je na križu izviral iz peterih ran Jezusovih. V tem studencu je duša oprana vsih madežev in olepšana z belo obleko posvečujoče gnade božje, da je koj vredna sprejeta biti v nebeško družbo angeljev in vdeležiti se nebeške ženitnine. — Zato pravijo mašnik otroku, ko so ga krstili: „Ná, vzemi belo obleko, in prinesi jo neomadežano zopet pred sodnji stol Gospoda Jezusa Kristusa, da prejmeš večno življenje!“

O blagor vsim, ki skrbno varujejo to belo obleko krstne nedolžnosti, o stokrat blagor vsim, ki je še niso z nobenim (smrtnim) grehom omadeževali in napravili! Vedno so lahko veseli, vedno so lahko potolaženi in mirni, še prav posebno pa o velikonočnem času, ko se ozirajo s svojimi nedolžnimi očmi na podobo od smrti vstalega Jezusa in gledajo njegove globoke rane: v le-teh rudečih ranah na rokah, na nogah in v srcu — tukaj je začetek njihove nepopisljive sreče; v le-teh rudečih ranah je izviral studenec, v katerem je bila tako nebeško lepo oprana njihova duša; v le-teh rudečih ranah je bil zaslužen in drago odkupljen tisti nebeški mir, ki ga čuti in vživa že tukaj na zemlji veselo nedolžno serce; v le-teh rudečih ranah so bile pa tudi zaslužene tiste predpravice, ki jih bodo pred družimi v nebesih imeli vsi nedolžni, ker bodo najbliže pri Jagnjetu peli tisto preveselo pesem, ktere drugi nihče ne zna peti! — Zato smem reči, da rane Jezusa Kristusa so in ostanejo vse čase vir najčistejšega veselja in največe radosti za sleherno nedolžno srce.

II.

Vendar malo jih je, ki bi krstno obleko nedolžnosti popolnoma čisto in neomadežano ohranili vse svoje življenje! Večina kristijanov jo omadežuje mnogokrat z malimi grehi, in močno veliko jih je tudi, ki jo napravijo in zgubijo s smrtnimi grehi. Ali pa ti nesrečni siroteji nimajo nikakoršnega upanja več, da bi si omadežano obleko svoje

duše zopet oprali in zgubljeno zopet pridobili? — O pač, še imajo to tolažljivo upanje! v ranah Jezusa Kristusa zajemajo to sladko upanje!

Ako namreč človek po sv. kerstu omadežuje belo obleko ali zapravi, hudobni duh še nima popolne oblasti do nje, dokler človek živi, ne sme je še vzeti v svojo last; ampak njegov angelj varuh jo vzeme in nese jokaje in žalovaje pokazat pred tron Jezusa Kristusa. In lahko si mislite, kaj čuti premilo Sree Jezusovo, videti táko obleko z drago krvjo odkupljene duše: o še vse bolj je užaljeno njegovo presveto Sree kakor je bilo srce očaka Jakoba takrat, ko so mu prinesli pokazat s krvjo omadežano obleko preljubega sina Jožefa. — Vendar grešnik bodi utolažen; tvoja obleka ni za zmiraj zgubljena. Tvoj angelj varuh jo hrani in čaka, kdaj se boš spremislil in jo prišel iskat. (Le ko bi je ne hotel nikdar iskati, tedaj bi jo ob tvoji nespokorni smrti moral oddati satanu, da jo pri sodbi božji pokaže in toži tvojo grešno dušo).

Ako pa se skesaš in s solzami potrtega srea greš iskat zgubljeno obleko, položil jo bode tvoj angelj varuh v studenec presv. Krvi, ki je tekla iz peterih ran Kristusovih; — očiščeno in oprano, belo kakor sneg ti jo bode zopet nazaj dal v spovednici — v zakramentu sv. pokore!

O kolika tolažba so Jezusove rane tudi za spokorne grešnike! Mnoge začne skrbeti, kaj bode zastran prejšnjih grehov? ali jih je ljubi Bog odpustil? ali bodo kedaj še gledali Boga v rajskem veselji v nebesih? — O naj se nikar ne bojijo, ako so po svoji vesti dobro vredno spoved opravili in se že poboljšali! Jezusove rane naj jim bodo v tolažilo! Saj za grešnike vsega sveta jih je prejel na sv. križu v strašnem trpljenju, da lahko dobi odpuščanje sleherni, kdorkoli ga išče v zakramentu sv. pokore: Jezus Kristus ni umrl za pravične, ampak za grešnike. — Sicer so studenci vsih sedem zakramentov pritekli iz njegovih svetih ran; ali še prav posebno pa zakrament sv. pokore. Tega nam je priča Jezus sam. Tisti dan, ko je vstal od mrtvih, se prikaže zbranim aposteljnóm, jih pozdravi in jim precej začne rane kazati. In ko si še ogledujejo njegove bliščeče rane, jim reče: „*Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem. Prejmite sv. Duha; kterim boste grehe odpustili, so jim odpuščeni, in kterim jih boste zadržali, so jim zadržani*“. — Hotel je ljubi Jezus reči: „Poglejte moje rane na nogah, na rokah in v mojem Sreu; ž njimi sem zaslužil odpuščanje in milosti za grešnike vsega sveta in vsih časov; pa kar sem zaslužil, to vam izročim in vašim naslednikom; v vaših rokah so zdaj milosti mojih ran, vi jih delite vsim, kteri se bodo vam vredni zdeli: kterim boste grehe odpustili, so itd.!

Zdaj lahko spoznate, v kako tesni zvezi so svete rane Jezusove z zakramentom sv. pokore, pa tudi lahko razumete, zakaj sv. Janez govori o dvojnih srečnih gostih pri nebeški ženitnini: o tacih, kateri svojih belih oblačil niso nikdar omadeževali in pa o tacih, ki so svoja oblačila zopet očistili in belo oprali v krvi Jagnjeta. Kteri svoje bele obleke niso omadeževali, so taki kristijani, ki so ves čas svojega življenja do smrti krstno nedolžnost ohranili; kteri pa so obleko oprali in očistili, so tisti kristijani, ki so sicer kaj grešili, pa so z drago krvjo Jezusa Kristusa odpuščenje svojih grehov zadobili v zakramentu sv. pokore. — O naj se toraj veselijo vsi spokorni grešniki velikonočnih praznikov, ko gledajo podobo od smrti vstalega Jezusa in na podobi petere rane njegove; veselijo naj se, kakor se je veselil sv. Peter, kateremu se je Gospod še posebej prikazal; veselijo naj se kakor sv. Magdalena, kateri se je tudi enako prikazal in jo nezmerno razveselil. — O blagor, stokrat blagor tudi vsim spokornim grešnikom: rane Gospodove so tudi njim zagotovilo, da jim je zbrisan dolg, pozabljeno razžaljenje, nebesa tudi zanje odprta!

III.

Pa še neke obleke moram omeniti. Strašno in žalostno jo je pogledati, ker je ostudno umazana in črna. To je tista obleka, o kateri nam sv. evangelij pripoveduje rekoč: Gospod je šel pogledat goste in je našel enega, ki ni imel svatovskega oblačila, in mu je rekel: „Prijatelj, čemu si prišel ti sem, ki nimaš svatovske obleke!“ On pa je obmolknil in gospod ga ukaže vreči v vnanjo temo, kjer je jok in škripanje z zobmi. Ta umazana, nesvatovska obleka je črna obleka grešne duše, obleka nepoboljšljivega trdovratnega grešnika.

Strašna je zgodba te obleke. Tudi za tega grešnika je tekla na gori Kalvariji presveta rešnja Kri iz peterih ran, toda tekla je zastonj. Tiste kapljice presvete Krvi Jezusove, ki so tako lepo belo očistile obleko nedolžnega in spokornika, tiste kapljice se njegove obleke ne primejo, je niso v stanu spremeniti. Zastonj se že več let prizadevajo Jezusov namestnik, da bi tudi njegovo obleko oprali v Krvi Jagnjetovi. In če se jim znabiti tudi posreči ga pripraviti, da se očisti v zakramentu sv. pokore: za koliko časa pa ostane bela njegova spokorna obleka? Oh znabiti le nekaj dni, le nekaj tednov, da se potem le še bolj umaže in očrni.

O, za nepoboljšljivega grešnika velikonočni prazniki ne morejo biti veseli; za njegove grešne oči pogled na sv. rane od smrti vstalega Jezusa nima nikakoršne tolažbe. Apostelnom je po vstajenji

Jezus pokazal svoje rane in so bili veseli; tudi njemu jih kaže, pa ne more jih biti vesel; apostelnom je klical „*Mir vam bodi!*“ in bili so mirni, utolaženi, veseli — tudi njemu ponuja božji mir, toda zastoj, *kajti za grešnika ni miru*, pravi sv. pismo.

Ne tolažba, ampak strašno očitanje so rane Jezusove za takega nepoboljšanega grešnika. Kajti on je podučen in dobro vé, kar nam razlaga sv. Pavel o ranah Gospodovih, da namreč tisti, ki smrtni greh stori, Jezusa na novo križa, zopet ponovi njegove pekoče rane — in kolikorkrat smrtni greh ponavlja, tolikrat zopet zagrabi težko kladvo in strašne žeblje in jih zabije skoz roke in noge Jezusu Kristusu; kolikorkrat smrtni greh stori, tolikrat zagrabi ostro sulico in jo zabode v najsvetejše Sree Jezusovo!

Oh, kristijani! to je strašno; pač zasluži tak nesrečni človek, da nebo in zemlja joka in žaljuje nad njim! — Strašen se nam zdi Judež Iškarjot, a še grozovitejši je nepoboljšljiv grešnik. Judež je enkrat samkrat Gospoda izdal, je potem še denar proč vergel ter spoznal in pričal: „Nedolžno kri sem izdal!“ Kolikrat pa trdovratni grešnik izdaja nedolžno Kri, ki je tekla iz peterih ran Jezusa Kristusa, in se še za vse to tako malo zmeni, se še norčuje, smeja zraven. — Grozovit se nam zdi Poneij Pilat, ki je obsodil Jezusa v smrt, — a obsodil ga je le enkrat, in videti je bilo potlej še nekoliko omečeno njegovo sree, da ni nič branil s križa sneti presveto Telo Gospodovo in častitljivo pokopati: nespokoren grešnik pa ga ne obsodi le enkrat, ampak tolikrat, da že skor prešteti ne more, in vendar ga še ne morejo ne spovednik, ne pridigar preprositi, da bi nehal! — Grozoviti se nam zdijo judje, ki so smrt Jezusovo terjali, vojščaki, ki so ga v smrt peljali, in rabeljni, ki so ga na križ pribili z grozovitimi žebli, in druhal ki je brez čutila in usmiljenja pod križem stala in se norčevala: ali to se je zgodilo enkrat samkrat, in še takrat so bili mnogi presunjeni; stotnik je spoznal „resnično, to je bil Sin božji!“ ljudje so se bali, tresli in na prsi skesano trkali; in komaj je preteklo dobrih 50 dni, že se je 3000 izmed moriveev poboljšalo in očistilo z najgrozovitišim umorstvom omadežano obleko s sv. krstom in sv. pokoro: — nepoboljšljivi grešnik pa je že tolikrat ponavljal rane Jezusove in še se ne predrami; zemlja se je tresla, ko je iz peterih sv. ran na njo kapala presv. rešnja Kri, — neobčutno sree se ne pretrese; trda skala se je razpokala, ko je tekla iz Jezusovih ran sveta Kri, — njegovo trdo sree se ne gane.

Glejte, tako žalostno obhajajo otrpnjeni grešniki veliko noč; tako tužno je njih življenje tukaj na zemlji, kaj pa kadar pride grenka

smrt? — Kako se veselijo nedolžni, kadar se jim smrt bliža! Poglejte sv. Alojzija, Berhmansa, Stanislava in druge nedolžne, kako umirajo! Križ Jezusa Kristusa pritiskajo na prsi in na ustnice ter veselo poljubujejo rane Gospodove in v svetem miru radostno se smehljaje zapustijo solzno dolino in gredo z Jezusom uživat večno srečo. — Tudi spokornika nazadnje tolažijo rane Gospodove: pobožno jih poljubuje, zaupljivo se ozira na nje ter si misli: „Res, da sem grešil in krstno obleko hudo omadeževal, a zdavno že je oprana v studencu sv. pokore.“ Trdovratnega grešnika pa tudi na zadnjo uro rane Gospodove ne omečijo; prepozno je, da bi očistile črno obleko grešne duše — votlo mu doni nasproti: „Vrzite ga v vnanjo temo, kjer je jok in škripanje z zobmi!“ — In kako bo na sodnji dan? S kolikim veseljem in s koliko tolažbo se bodo nedolžni in spokorni ozirali na bliščeče rane Jezusove: pogubljeni nespokorniki pa si še oči ne bodo upali povzdigniti, ampak klicali bodo: „Hribje, padite na nas, gore pokrite nas!“ zlasti tudi zato, da bi ne bilo treba Jezusovih ran gledati. Radi bi zdaj, da bi se Jezusove rane za večno skrile pred njimi, da bi jih vedno ne spominjale neskončne ljubezni, katero je tudi njim skazoval. Kajti, da so ravno rane znamenje največje ljubezni, to je Jezus sam povedal, ko je rekel: „*Ali more kdo bolj ljubiti svojega prijatelja, kakor če da življenje svoj?*“ In glejte tudi za nje — za svoje puntarje je kri prelil! Radi bi zdaj pozabili na njegove rane, pa ne morejo; ostale jim bodo večno očitanje! In lahko rečem, da celo peklenski ogenj jih ne bode tako pekel, kakor rane Gospodove!

Nek duhoven pripoveduje to-le: Bil sem star kakih 6 ali 7 let, ko smo bili nekega dne otroci na polji. Bila je tudi zraven deklica, 8 ali 9 let stara. Po otročje smo se pogovarjali o nebesih in o peklu. Zdaj nas deklica vpraša, ktera je pač največja bolečina v peklu? Ker nismo znali odgovoriti, pravi sama: „Največa bolečina mora biti to, če je otrok v peklu, njegova mati pa v nebesih. Solze so nam stopile v oči, ko smo si otroci mislili nezmerno žalost tacega otroka.“ — O gotovo, predragi, mora biti to grozovita žalost: kako rad bi šel k materi pa ne more, — in mati mu ne more pomagati, se še zmeni ne zanj! — Vendar vem še za veliko večjo žalost. Če se od matere obrne na Jezusa, na njegove bliščeče rane, zlasti na rano njegovega presv. Srca, tistega Srca, ki ga je brez mere bolj ljubilo, kakor more ljubiti najboljša mati, kakor morejo vse matere. — Vsi nebeški duhovi ga častijo in čutijo nezmerno veselje v njegovi pričujočnosti — on pa je odločen na veke. Iz pekla kliče, naj se ga

usmili zavoljo njegovih peterih ran, saj kapljica njegove presvete Krvi naj ohladi pekočine; pa kolikorkrat bo klical, bo slišal odgovor: „Ne poznam te!“ O groza, ki se ne da izreči, je spoznanje: „da zastonj je bilo Jezusovo trpljenje in zastonj nezmerna ljubezen Zveličarjeva! — večno!“

In zato smem reči, da rane Jezusove so največi strah za nespokorjene grešnike.

Upam, da ste zdaj po nekoliko spoznali, koliko veselje so rane Jezusa Kristusa za nedolžne, kolika tolažba za spokorne in kako grozovit strah za nespokorne in trdovratne. O imejmo vsikdar, vas prosim, rane Gospodove v veliki časti; imejmo neomejeno zaupanje do njih; in povračujmo, kar je v naši moči, neskončno ljubezen božjo, ki nam sije iz njih. V vsaki potrebi se zatekajmo, zlasti pa v skušnjavah pribežimo v njih varno zavetje! In kadarkoli se za spoved in sv. obhajilo pripravljamo, postojmo nekoliko pred podobo Križanega in premišljujmo njegove svete rane. Ne bo zastonj tako premišljevanje: sree se bo jelo topiti, dalo nam bo globoko žalost, pa tudi zaupanje in trden sklep.

Ko je sv. Katarina Genuveška dolgo spoved opravila, prikazal se jej je Jezus. Njegovo božje Telo je bilo z ranami obdano in s krvjo oblit; težko je sopel pod križem in presunljiv je bil njegov pogled. Nezmerno kesanje začuti svetnica pri tem pogledu ter moli: „O moja ljubezen! vse, le nobenega greha ne več! vse, vse — le greha nobenega več!“ Tako čutilo, s takim sklepom naj tudi naša srca presune, in rane Gospodove nam bodo veselje in tolažbe v življenji in v smrti in v večnosti. Amen.

Druga nedelja po velikinoči.

Lastnosti Jezusovih ovčic.

(Po spisu „Ovčica“ v „Zg. Danici“.)

Jaz sem dobri pastir in poznam svoje ovce, in moje poznajo mene. Jan. 10, 14.

Že prerokom stare zaveze je sv. Duh kazal obljubljenega Odrešenika v ljubeznjivi podobi dobrega pastirja. Tako je govoril Gospod Ecehijelu preroku: „In obudil jim bom edinega Pastirja, kateri jih

bo pasel; on jih bo pasel, in on jim bo pastir.“ (34, 23.) „*Kakor pastir bo svojo čedo pasel, v svoje roke bo zbiral jagnjeta, in v svoje naročje vzdigoval, in doječe (ovce) bo sam nosil,*“ tako je naznanjal Zveličarja prerok Izaija (40, 11.). In Jezus sam se v današnjem sv. evangeliju imenuje dobrega pastirja, saj je strinjal v sebi v največi popolnosti lastnosti dobrega pastirja. Kot dobri pastir je Jezus ljubil svoje ovce nezmerno. „*Z večno ljubeznijo sem te ljubil,*“ govori Jezus po preroku Jeremiju (31, 3.) slehernemu. Zato je od vekomaj že se ponudil božji pravici, da bode, ko pride čas, prevzel na se greh in kazen za vse ljudi, in „*ker je svoje ljubil, jih je ljubil do konca.*“ (Jan. 13, 1.) Jezus, dobri pastir, s svojimi ovčicami potrpljenje ima. Kako mil in pohleven je bil do grešnikov; in veči če so bili grešniki, le še bolj so se mu smilili; še pohlevnejše je ž njimi ravnal, tako, da so se farizeji nad tem spodtikali, rekoč: „*Ta grešnike sprejema in je ž njimi.*“ (Luk. 15, 2.) Dober pastir išče izgubljeno ovčico, tudi „*mi vsi smo bili ko ovce zašli, slehern se je bil po svojem potu — po svojem poželenji obrnil*“ (Iz. 53, 6.); ali „*Sin človekov — naš dobri pastir — pa je prišel iskat in zveličat, kar je bilo izgubljene.*“ (Luk. 19, 10.) Dober pastir vodi svojo čedo na dobro pašo. Tudi Jezus, dobri pastir, živi svoje ovčice s kruhom besede božje, redi jih celo s svojim mesom, napaja jih s svojo krvjo, daje se jim samega sebe v živež. Dober pastir brani svojo čedo, kedar volk pride in ne beži; on dá clo svoje življenje za svoje ovce. To je storil tudi Jezus, dobri pastir, nam svojim ovčicam, ker je dal svoje življenje za naše odrešenje. „*Ranjen je bil zavoljo naših grehov, in potrto zavoljo naših hudobij: in z njegovimi ranami smo bili ozdravljeni.*“ (Iz. 53, 5.) In dasiravno s svojim veličastvom v nebesih kraljuje, vendar tudi kakor dobri pastir pri ovčicah, med nami, prebiva in ostane pri nas v zakramentu sv. rešnjega Telesa vse dni do koneca sveta. Pač smo srečni kristijani mi, ki tako dobrega pastirja imamo. O da bi pač tudi mi bili dobre ovčice toliko dobrega pastirja. Kakošna mora pa ovčica Jezuseve čede biti, se bode morda pri tem ta ali oni zmed mojih poslušalcev vprašal. Na to vam bom zdaj odgovarjal, ko vam bom pokazal: Kakošne lastnosti naj ima dobra ovčica Jezusova.

Da bo moja beseda o lastnostih dobre ovčice Jezusove bolj živa in vam v spominu ostala, stavil vam bom v zgled ovčico samo, da bi njo posnemajoč postali dobre ovčice Jezusa dobrega pastirja.

1. Prva lastnost ovčice je, da pozna svojega pastirja, da mu ne uide k drugi čedi. Čeravno bi kedaj zašla med ovčice drugega ovčarja, vendar svojega pastirja pozna, spozna tudi njegov glas, ko jo kliče. Tako mora tudi dobra ovčica Kristusova spoznati svojega pastirja, se ne sme nikoli sramovati njega in nauka njegovega, temuč očitno pred vsim svetom spoznavati ga z besedo in z življenjem, če bi tudi zaradi tega imela biti zasramovana ali kako škodo trpeti. „*Kdorkoli bo mene spoznal pred ljudmi, njega bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih. Kdor pa mene zataji pred ljudmi, ga bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih.*“ (Mat. 10, 31—33.) To so besede dobrega pastirja. Dobre ovčice Kristusove, vernega kristijana, ne bode sram očitno pokrižati se, odkriti se in očitno moliti ob angeljevem zvonjenji, pred jedjo in po jedi, zdržati se zapovedane poste mesnih jedi, očitno prejemati sv. zakramente, hoditi ob nedeljah in zapovedanih praznikih k službi božji, pred sv. rešnjim Telesom poklekniti, potegniti se za sv. vero, kedar jo napadajo neverni ljudje. Zakaj le „iz vere in dobrih del nas Jezus za svoje spozna,“ kakor po litanijah molimo.

2. Ovčica gre in hodi za svojim pastirjem, kamor jo pelje naravno ali navkreber, v goščo ali na prosto, domú ali na pašo, ona je pokorna, poslušna žival. Tudi dobra ovčica Kristusova hodi za svojim pastirjem, kamor jo kliče, ona je pokorna. „*Moje ovce moje glas poslušajo in hodijo za menoj,*“ pravi Jezus, dobri pastir. (Jan. 10, 27.) V vsakem obziru smemo pokorščino šteti med najodličniše in najpotrebniše krščanske čednosti. „Vedna pokorščina pod duhovnim poglavarjem“ je sicer samo evangeljski svét, ali navadna pokorščina je vsem ljudem brez izjeme zapovedana. Podložnim pravi: „*Pokorni bodite vsej človeški stvari zavoljo Boga, bodisi kraljem, ali oblastnikom, ali vojvodom od njih poslanim.*“ (I. Petr. 2, 13.) „*Vsaka živa duša naj bode višjim oblastnijam podložna,*“ uči sv. apostelj Pavel. (Rim. 18, 1.)

Po največem in najsijajnejšem zgledu Kristusovem imajo se ravnati otroci, kajti o njem pravi sv. evangelij: „*In je bil jima (Mariji in Jožefu) pokoren*“ (Luk. 2, 50.) in nadalje: „*Ponižal se je samega sebe, ter je bil pokoren do smrti, do smrti križa.*“ (Filip. 2, 8.) „*Žene naj bodo ljubeznjive, svojim možem podložne.*“ (Tit. 2, 5.) „*Hlapci bodite pokorni svojim gospodarjem s priprostim srem.*“ (Efež. 6, 5.) Verniki naj duhovne poslušajo kot Kristusove namestnike, kakor ovčice svoje pastirje, kajti o njih veli Jezus: „*Kdor vas posluša, mene posluša; kdor vas zaničuje, mene zaničuje.*“ (Luk.

10, 16.) Vse ima pokorno biti postavnim oblastnijam, kajti: „*Kdor se zoperstavlja oblasti, se zoperstavlja božji naredbi.*“ (Rim. 13, 2.) „*Pokorščina, pravi sv. Avguštin, je rodovitna mati vseh čednosti, jih rodi, varuje in krepke ohrani.*“

Kakor se dragi kamni in dragocena ruda po dijamantu skuša, tako prava ovčica Jezusova po pokorščini.

3. Ovčica je posebno pohlevna, krotka žival, ki jeze ne pozna. Oveca ne bôde, ne grize, ne popada, ne praska, sploh nima orožja, da bi se branila ali napadala, kakor druge živali. Od starodavnih časov je že podoba pohlevne krotkosti; zato pravijo ljudje o krotkem človeku: tak je kakor oveca. Tudi ovčica Kristusova mora biti pohlevna, krotka, kakor Jezus veli: „*Učite se od mene, ker jaz sem krotak in iz srca ponižen.*“ (Mat. 11, 29.) Tedaj pred vsemi drugimi čednostmi hoče ljubi Jezus, da naj se od njega učimo biti krotki, t. j. da se učimo jezo in sploh strasti krotiti. Napihneni sicer drugače sodijo ter menijo, da tisti kaj velja, ki druge strahuje, ki povsod zadnjo besedo ima; družim odjenjevati, krivico voljno trpeti, krotek biti, to se jim zdi nespametno. Pa ravno nasprotno je res: Kdor jeze in strasti ne zna krotiti, v tem ne gospoduje pamet in razum, ampak brezumje, on se daje voditi slepi strasti, ni umen, ampak največja nespamet se kaže v njegovem govorjenji in vedenji. Sv. Tomaž Akvinski pravi: „*Jeza med drugimi strastmi najočitnejše zadržuje pamet, da prav ne sodi.*“ Jeza je strašno grda, če srditega le pogledamo. Jezavcu stopijo debele oči spod čela, čelo se mu grbánci, lasje mu kviško vstajajo, lice se spreminja rudeče, pa blede in začrnelo, udje se mu tresejo, srce v njem kuha, njegova usta pluvajo pregrešen strup skozi strahovito preklinjevanje. Pogosto človek vse svoje žive dni, tudi celo večnost storjene škode popraviti ne more več, katero v nagli jezi stori. Kaj tedaj je jeza kakor strašno divjanje in ravna pot ob pamet priti. Zato se nam Jezus v zgled krotkosti stavi in so ga preroki že jagnje, ovco imenovali zavoljo njegove pohlevnosti: „*Kakor ovca je bil v zaklanje peljan, in kakor jagnje brez glasu pred tem, ki ga striže, tako tudi on ni odprl svojih ust,*“ prerokoval je že Izaija (53, 7.). Ali kakor o njem pravi sv. Peter: „*Kedar so ga kleli, ni klet; kadar je trpel ni žugal, ter se je sam krivičnemu sodniku v roke dal.*“ (I. Petr. 2, 23.)

4. Oveca je potrpežljiva. Kadar se jej godi slabo ali kadar jo pastir udari, molči in potrpi, ter pozabi na vsa razžaljenja; ako jo pastir kliče in jej kaj ponudi, hitro nazaj k njemu priteče. Pravi kristijan, ovčica Kristusova, mora posebno v potrpežljivosti se vaditi.

Ognjena peč utrdi lončarsko posodo, pravične pa skušnja trpljenja. Potrpežljiv kristijan prenese, če mu je trpeti od višjega ali od sebi enakega ali od podložnega; trpi, naj ga nadleguje dobrega slovesa mož, ali naj mu kaj prizadene hudoben in nič prida človek. Vse brez razločka, karkoli se mu od ene ali druge strani zoprnega prigodi, hvaležno kakor iz božjih rok vzame in za velik dobiček ima, ker vé, da pri Bogu nobeno trpljenje, naj bo še tako majhno, brez plačila ne ostane, ako se zavoljo Boga prenese: Zato pravi zveličani Janez Avila: „*En samkrat reči: Hvala Bogu v trpljenji in med trpljenjem je več vredno kot šesttisočkrat reči: Hvala Bogu, kadar se ti godi dobro.*“ Kristus, naš Gospod, čegar celo življenje je bilo neprenehano trpljenje, pravi, da skozi vrata trpljenja je moral iti v večno slavo. „*Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to trpel, in tako v svojo čast šel?*“ (Luk. 24, 26.) Enako pravi sv. apostelj Pavel o svetnikih: „*Eni so zasramovanje in tepenje trpeli, zraven tudi železje in ječo; bili so kamnjani, prežagovani, skušani (na teznicah), z mečem umorjeni; hodili so v kozuhih in v kozjih kožah, ubožni, stiskani, zatirani, katerih svet ni bil vreden; in so se potikali po puščavah, po gorah, po brlogih in podzemeljskih jamah.*“ (Hebr. 11, 36—38.) Z eno besedo: Le po poti trpljenja se pride do večnega življenja, in po kraljevi poti križa se pride do večnega paradiža.

5. Ovčica je priprosta in ponižna. Neko ošabnost, nek ponos zapazimo tudi pri nekaterih živalih, n. pr. pri konjih, pavu, a pri ovci ni najti sledu kake prevzetnosti. Zato se tudi Jezus, ki je bil iz srea ponižen, imenuje „jagnje božje“. Ovčica Kristusova pa mora biti ponižna, ker je ponižnost podlaga in temelj vsaki čednosti. Taka ovčica Kristusova v svoji ponižnosti spozna, da vse, kar ima in premore, vse lepe dušne lastnosti in pridobljene čednosti, vse, kar dobrega stori, vse to je nezasluzen dar božji; ona spozna, kako malovredna, kako zadolžena, kako revna je pred Bogom zaradi svojih napak in brezštevlnih grehov, ki jih je storila in jih še vedno dela. Pa če jej tudi vest kaj ne očita, ako pravično živi, vendar vé in čuti, da le gnada božja je, ki jo ohrani pred grehom. Taka ponižna ovčica Jezusove čede je bil sv. Frančišek Serafinski. Ko so ga vprašali, kaj on sam o sebi misli, rekel je, da zemlja ne nosi večjega grešnika, kakor je on. In ko ga še vprašajo, kako more kaj tacega v resnici govoriti, pravi: „*Ako bi bil Bog najnevrednišemu človeku skazal tolike in take gnade, kakor jih je dal meni, gotovo bi bil veliko popolniši, kakor sem jaz; in ako bi pa teh gnad ne imel, bi bil hudobniši, kakor katerikoli človek na zemlji.*“

6. Ovčica ima kocinasto runo. Se vé, da tudi med ovčami nekatere imajo bolj rahlo, tanko volno, pa večina je priprosto z grobim runom odeta. Priprosta obleka pa pri ovčici Kristusovi pomeni spokorno življenje, zatajevanje, zadovoljnost z navadno obleko. Naš Zveličar ne hvali njih, ki so v tančico oblečeni (v pekel pokopani evangeljski bogatin se je v škrlat in v tančico oblačil — Luk. 15, 19.), sv. Janeza Krstnika pa je očitno pohvalil zaradi njegove spokorne obleke: „*Ali kaj ste šli gledat? Človeka oblečenega v mehko oblačilo? Glej, kateri nosijo mehka oblačila, so po kraljevih dvorih.*“ (Mat. 11, 8.) — Na kraljevih dvorih naj se po svojem stanu boljše oblačijo, a sploh svoje ovčice Kristus graja, ako gizdasto obleko nosijo; kdor se čez svoj stan nosi, kaže očitno, da je nečimernega ženskega čuta in lahkomišljeno preširen. V praznik, ko se gre pred najimennitnejšega Gospoda, je spodobno, da tudi na svoje telo, po sv. krstu posvečeno in v tempelj sv. Duha premenjeno, človek spodobno snažno obleko dene, — „*a prevzetna obleka in izredna gizdost pristuje le razuzdanim ženskam,*“ pravi sv. Ciprijan. Gizdava obleka je zanjka hudobnega duha. Kakor kača klopotača tičke omami, tako nečimerna noša nemodre mladenčce. Sv. Antonin škof je prenaljšpanim ženskam v cerkev branil, da bi ne bile vernim v spodtiko. Nič ko revščino človeško kaže, naj se kdo oblači v svilno ali volneno ali prtneno obleko, naj se kinča z zlatom ali srebrom, vse to je vzeto od družih stvari, ki niso njegova lastnina; bolj se kdo s tujim blagom obklada, bolj svoje dušno uboštvo skazuje. Obleka opominja na nepokorščino in greh naših prvih staršev. S početka so bili oblečeni v angeljsko prekrasno obleko milosti božje, a po padcu so morali svojo goloto zakrivati najpred z listjem, potem s kožami v znamenje pokore. In s tem, kar je spomin največjega ponižanja, — z obleko naj bi se še človek ponášal in bahal!?

7. Ovčica je radodarna. Ker nas ovca hrani z mesom in sirom, napaja z mlekom, zdravi s siratko, oblači z volno, jo sv. Martin imenuje spolnovalko evangeljske zapovedi: „*Kdor ima dve suknji, poda naj tistemu eno, kateri je nima; in kdor ima hrane, naj stori enako.*“ (Luk. 3, 11.) Tako naj bo tudi ovčica Kristusova radodarna. Radodarnost je pri človeku izraz ljubezni do bližnjega, ki se skaže v delih usmiljenja. „*Kakor sprejme ladjostaja vse ladije, ki vanjo prijadrajo, tako mora usmiljeni in radodarni za vse trpine odprto srce imeti,*“ pravi sv. Krizostom. Zato je Bog že v stari zavezi zapovedal uboge podpirati: „*Zapovem ti, da odpiraj svojo roko in bratu svojemu pomagaj, ki je s teboj v deželi,*“ govoril je Gospod svojemu

ljudstvu. (Deut. 15, 11.) Tobija pravi svojemu sinu: „*Kolikor premoreš, daj ubogim. Ako imaš dosti, daj obilo, ako imaš malo, daj tudi od malega radovoljno.*“ (Tob. 4, 8.) „*Lačnemu daj kruha, uboge popotnike sprejmi v svojo hišo; ko vidiš nazega, obleci ga in svojega mesa ne zavrzi.*“ (Iza. 58, 7.) Usmiljeni Zveličar naš pa pravi: „*Dajte miloščino.*“ (Luk. 11, 41.) „*Ce hočeš biti popolen, pojdi, prodaj premoženje svoje in daj ubogim: in imel boš zaklad v nebesih.*“ (Mat. 19, 21.) Z besedo in velikoveč z dejanjem je Kristus učil, da se imamo od vseh družih razločiti kristijani v ljubezni. (Jan. 13, 35.)

8. Oveca ljubi suhe, z majhino pa zdravo travo obraščene kraje; najraje se pase po suhih, kamnitih višinah; po močvirnatih nižavah ne dobi zdrave hrane, oboli. Tudi po gozdéh jej ne tekne paša toliko, kakor po prostih golih pašnikih. Sploh je z malim zadovoljna. Kakošen pomen ima to za ovčico Kristusovo — pravega kristijana? Zmernost, treznost v jedi in pijači in post, to stori kristijana zdravega na duši. Ako se preveč masti, mu navadno shujša dušna obleka, milost božja se manjša, skušnjave drznejše nadlegujejo. Po nauku sv. Tomaža Akv. je požrešnost mati peterih zlobnih hčeri: 1. Otemni um, ako se čez mero je in pije. Nasproti se s postom, s treznoztjo um razbistri. 2. S požrešnostjo rado prihaja grešno radovanje. *To je bila zlobnost Sodome, tvoje sestre (Jeruzalem): prevzetnost, objestnost, obilnost; očitno se kaže, da se je zato pogubila, ker je z napuhom vred bila nezmerna v hrani.* (Eech. 16, 49.) 3. Blebetavost, ker duh jedi in močne pijače tudi na možgane vpliva, jezik se odvozlja in čenča vsaktere bedarije. 4. Prešerno zunanje obnašanje, pohujšljivo vedenje, razsajanje in ples; lačni ne plešejo. 5. Peto najhuje zlo, ki se prerado izcimi iz požrešnosti in pijančevanja, je nečistost. „*Meso jesti, vino piti, do sitega se pasti, to je zalega poželjivosti,*“ pravi sv. Hijeronim. Isti sv. Hijeronim piše mladi Evstahiji: „*Ako imaš kaj vere, da ti zamorem svetovati, te najpred opominjam, zarotim te, ker si nevesta Kristusova, pusti vino ko strup. Vino je prvo orožje, kterega se satan poslužuje, da ž njim po mladini maha. Vino in mladost ste dve ognjišči prepovedanega veselja. Zakaj vlivati olje v ogenj? Zakaj goreče baklje metati v telo, ki že gori?*“ Kar sv. Hijeronim govori kakor navsét, to dandanes vse huje velja o res strupenem žganji, iz kterega zraven družega hudega posebno še bruha strašno preklinjevanje, poboji, morije in naslednjič ječa, revščina, sramota, smrt, pekel.

9. Oveca je plašna, boječa. Ako mal psiček prileti in zalaja, se celo kardelo splaši, da pred njim beži. S to svojo prirojeno

bojazljivostjo je ovčica v mnogem obziru zgled ovčicam Kristusovim. Kakor se ovca ustraši, kadar zagleda volka in pred njim bežeč trepeta, tako ima kristijan bežati pred slabo družnjo, zanikerno tovaršijo, ter skrbno ogibati se slabih priložnosti, kajti kdor slabo priložnost ljubi, se v njej pogubi.

O Lotu pravi sv. pismo, da sta ga angelja silila, naj beži iz nečiste Sodome: „Vstani, vzemi svojo ženo in dve hčeri, ki ji imaš, da tudi ti ne pogineš s pregrešnim mestom vred. Ker se je pa še obotavljal, sta ga prijala za roko in sta ga ven peljala in postavila zunaj mesta, in sta mu ondi govorila, rekoč: „*Otmi svojo dušo, ne oziraj se in ne mudi se nikjer po teh krajih, temuč na goro se otmi; da tudi ti ne pogineš. Hiti in otmi se.*“ (I. Gen. 19, 22.) Kar je ta angelj govoril v varstvo Lotovo, to govori angelj varuh vsakemu, ki biva v Sodomi bližnje prostovoljne priložnosti, zlasti k nečistosti, in kakor gotovo bi bil Lot zgorel v goreči Sodomi, ko bi ne bil vbogal, tako gotovo se bode človek v bližnji priložnosti pogubil, če ne beži.

Take lastnosti ima dobra ovčica Kritusova, preljubi poslušalci! Ali jih najdete tudi vi nad seboj? Oj prizadevajte si, da bote prave, dobre ovčice Jezusove čede. Kadar pride Jezus, pastir naših duš, na oblakih neba konec sveta, povernit slehernemu po njegovih delih, takrat se bodo zbrali pred njim vsi narodi. In angelji bodo ločili dobre od hudobnih, kakor loči pastir ovce od kozlov, in bodo postavili ovce na njegovo desnico, kozle pa na njegovo levice. Oj blagor vam, če bodete v življenji dobre ovčice Kristusove, tudi on vas bo tisti strašni veliki dan spoznal za svoje ovčice, vas seboj vzel, da kjer je, on vaš pastir, bodete tudi vi njegove ovčice, neskončno srečni in veseli vekomaj! Amen.

Anton Kukelj.

God sv. Marka.

Naše prošnje.

Vse, kar bote Očeta v mojem imenu prosili, vam bo dal. Jan. 16, 23.

Prosrite in se vam bo dalo. Luk. 11, 9.

Besede: „Vse, kar bote Očeta v mojem imenu prosili, vam bo dal“ — te besede so tako rekoč bandero, okrog kterega se je

danes vse pobožno ljudstvo zbralo; te besede so tako rekoč trobenta, ki je brez števila procesij po vsem katoliškem svetu sklicala; te besede so tako rekoč zvon, ki je danes mlado in staro, revno in bogato budil in vabil, da so le-sem prihiteli! Gospod je govoril, on neskončno resnični je rekel: „Vse, kar bode Očeta v mojem imenu prosili, vam bo dal;“ tako nam danes sv. evangelij pripoveduje. In to vnema pobožne vernike, to je tudi vas vnelo; zato ste se tukaj zbrali. Eden mora iz vsake hiše, ker danes velja, danes je dan Gospodov, danes je procesija sv. Marka, prošnji dan; danes si je Bog posebno odločil naše prošnje usliševati — tako se je glasilo zjutraj po hišah in upam, da je iz vsake hiše kdo tu pričuječ. Hvale vredno je to, kajti Gospod sam vam po svojih namestnikih zlasti danes oznanuje: „Vse, kar.... dal.“ In kdo bo zastajal, ki je tako povabilo slišal? Kdo se ne bo podviral in se tako lepe priložnosti ne poslužil? Ali je pa morebiti kdo, ali je le eden med vami, ki mu ničesar ne manjka in mu ni treba prositi? O kje je kdo, da tu ali tam kaj ne pogreša? Vprašajte kralje, vprašajte cesarje in videli bote, da vsi tarnajo in tožijo, da imajo težave, v katerih si sami pomagati ne znajo, katerim le Bog sam more svetovati in pomagati. Ako se pa na zelenem lesu tako godí, kaj pa hoče suhi početi? Zatorej si ne morem drugače misliti, kakor da tudi vsaki izmed nas ima Bogu kaj potožiti, Boga za kaj prositi. — Saj je ves svet kakor nekakšna bolnišnica, in ni ga na svetu, da bi ga nič ne težilo — ali na ramah ali na vesti.

Kaj hočete, preljubi, pa vi prositi? Kaj bi najraje od Boga želeli? Kaj bi radi? V vašem imenu bom jaz odgovoril, za kaj naj bi ves krščanski svet danes prosil. Potem svoje prošnje in molitve vrvajte, in se vam bo dobro izšlo. Danes naj vsaki prosi: da bi slepi spregledali, hromi shodili, gobovi bili očiščeni, da nam Bog mir ohrani in nam polja blagoslovi.

I.

Prva prošnja slehernega naj bo danes: da bi slepi spregledali. Ni mi treba še posebej praviti, da mislim slepe na duši, za ktere moramo danes moliti. Najdemo namreč na duši slepih v vsaki krščanski občini; so namreč ljudje, ki mislijo in govore, delajo in se obnašajo, kakor bi ne imeli ne pameti, ne vere. In vendar je Bog dal slehernemu kristjanu dvojno luč, ktera mu dovolj svetlo razkazuje in razsvetljuje pot proti nebesom: luč pameti in luč sv. vere.

Že zdrava pamet slehernemu kaže, da je en Bog in Gospod, ki je vse vstabil in vse ohranjuje ter še posebej človeka, ki ga je

vstvaril po svoji podobi, z neštevilnimi dušnimi in telesnimi dobrotami obsipa. V zvezdah lahko bere, vsaka travica mu pripoveduje, v vsakem peresecu je zapisano: Vsegamogočen je Bog, naš Gospod! Luč pameti tedaj vsim tako svitlo sveti ter oznanuje, da je Bog njih Gospod, da so tedaj njegovi in mu morajo zato pokorni biti in mu zvesto služiti; ta luč mu kaže, da je Bog vsakemu človeku v srce postavil zapisal, ki jo je dolžen spolnovati; ta luč mu kaže, da v njegovo srce zapisana postava — vest je glas božji, ki ga mora brez izgovora poslušati.

Pa, oh, zastoj jim sveti uma svitla luč, oči imajo, pa ne vidijo ter raje tavajo po temi greha in hudobije; ušesa imajo, pa ne slišijo božjega glasu svoje vesti, temveč večkrat nespametniše živijo, kakor neverniki. O kolika slepota in nehvaležnost! Zato se britko pritožuje Gospod po preroku Izaiju (2, 2. 7.): *„Poslušajte nebesa in zemlja vleci na ušesa — otroke sem si zredil in povikšal, oni pa so me zaničevali. Vol pozna svojega gospodarja in osel jasli svojega gospoda; Izrael pa ne pozna mene in moje ljudstvo ne razume.“*

Še jasniše kakor uma luč nam sveti svitla zvezda sv. vere. Vsakemu otroku je jasen njen nauk; lahko je spoznati pri tej luči pravo pot, ki pelje v življenje, spoznati pa tudi napačno široko cesto, ki pelje v prepad — v pogubljenje. Tako nam je Jezus razsvetil to dvojno pot, da jo vidimo prav do konca, in že naprej prav za gotovo vemo, kam nas pripelje le-ta, kam pa ona. Vsaka stopinjica na pravi poti bo poplačana — kozarec mrzle vode, ki ga daš iz ljubezni do Jezusa svojemu bratu, ne bo brez plačila; vsak premiklej na napačni bo kaznovan — od vsake nepotrebne besede bo treba odgovor dajati. Kteri hodijo po pravi poti, ali se vsaj za časa na pravo povrnejo, pridejo ob sodbi na desno stran in Gospod jim veselo poreče: *„Pridite blagodarjeni mojega Očeta in posedite kraljestvo, ktero vam je pripravljeno od začetka sveta! Kteri pa gredo po napačni, pridejo gotovo na levo in slišali bodo strašno besedo: „Poberite se spred mene, prekleti, v večni ogenj, ki je pripravljen hudobnemu duhu in njegovim angeljem!“* — Pa kaj pomaga, če je resnica še tako jasna, če je luč še tako svitla — če pa kdo nalašč miži! Kaj pomaga grešniku, če nikdar z dušnimi očmi ne pogleda nevenljivih vencev, ki tudi njega čakajo v nebesih, ako bi se le hotel potruditi za nje, in se nikdar ne ozre na žarni plamen, ki je namenjen ga večno žgati v peklju! Najžalostniše je, če so taki dušni slepci celo vodniki družih, ako so očetje, matere, ali ne bodo s seboj tudi svojih otrok v nesrečo potegnili? O strašna misel! O zato prosimo,

zato molimo, prav pristréno molimo, da Bog takim slepim zavezo od njih dušnih oči sname, zagrinjalo od njih obličja odvzame, da spregledajo in spoznajo, da je Bog sodnik živih in mrtvih, ki nas bo brez usmiljenja kaznoval, ako se ne ravnamo po glasu vesti, po zapovedi pameti in sv. vere. Prosimó in molímo, da zanaprej vsi živimo po božjih zapovedih ter hodimo po poti, ki nam jo kaže svitla luč pameti in sv. vere, da se nobeden ne pogubi.

II.

Druga prošnja naša naj bo danes: da bi hromi zdravi hodili. Na telesu hromi, kakor veste, ne more ravno hoditi, temuč vedno se pripogiba zdaj na to zdaj na ono stran; nima gotove stopinje, temuč večkrat omahuje in tudi pade; ne more prav naprej in le težko druge zdrave dohaja. Ravno tako je veliko kristijanov na duši hromih, ki ne hodijo ravno, temuč se le na stran pripogibajo; ki se ne držé prave poti, poti božjih zapovedi, temuč jih prestopajo ter se spodtikajo in padajo, ko hudo še bolj pogostokrat kakor dobro doprinašajo. Ali ktereга tacega poznate? Ali poznate ktereга na duši hromega? Ali jih ne poznate takih, kateri bi ob enem radi Bogu in mamonu služili? ki danes Boga, jutri pa malika molijo? Ali ne poznate nobenega, ki je bil zjutraj pri mizi Gospodovi, zvečer pa med pijanci? Ali ne poznate tacih, ki so ravno od molitve vstali in že preklinjajo? Z Bogom bi bili radi v prijaznosti in svetu se nočejo zameriti; radi bi bili pošteni, pa dobička in lastnega prida z rok ne pusté; nočejo lagati, resnice pa tudi ne govoriti; niso mrzli, niso gorki, trsti so, ki jih veter semtertje maje; spovedujejo se svojih grehov in jih brez pomislika naglo spet ponavljajo; enega satana izženó in sedem hujših nazaj sprejemajo. — Ali ne poznate nič tacih hromih in beteznih? Ne kradejo, pa krivo pričujejo; ne ubijajo, pa očeta in mater slabo spoštujejo; so redno pri sv. maši, pa kmalo zoper Boga godrnjajo. Ali ne poznate mnogo tako na duši hromih? Kaj bo iz njih, ki se tolikokrat na poti božjih zapoved spodtikavajo in padajo, tolikokrat s pota proti nebesom odstopijo, — kaj bo iz njih? Povejte mi, predragi, ako ima kdo v enem dnevu pot dokončati — pa hodi le pol dne, drugo polovico pa prespi — ali bo prišel do odločenega kraja o pravem času? in ako se potem pozno zvečer na pot podá in po noči pride, ali bo dobil duri in hišo odprto? in ko bo trkal in prosil, da ga sprejmejo, ali bo gospodar vstal, in mu odprl? in ali bo še zanj kak prostor? Kaj pa, če mu poreče: „Te ne poznam, od kod si?“ (Luk. 13, 25.)

Preljubi, ali bodo taki na duši hromi, ki so morebiti polovico svojega življenja, kterege jim je Bog odločil, da bi vsega v molitvi in spolnovanji svojih dolžnost, na poti proti nebesom prehodili in v sv. raj prišli — ki so polovico svojega življenja, pravim, po napačnih potih, ali v dušnem spanji in v dušni lenobi potratili — ali bodo taki v nebesa prišli? Preljubi! kdor hoče v nebesa, naj ne zabi, da nebeško kraljestvo silo trpi! — Kdor hoče v nebesa, se mora truditi; kdor hoče plačilo, ga mora zaslužiti. Nebesa si pridobivati, pa za stavo teči — je eno. Ako te težko stane pešca dohajati, kako se boš s konjikom meril? (Jerem. 12.) O kako se bo na duši hromim godilo! Strašna misel! — Molimo toraj tudi za te, molimo toliko bolj in tem gorečneje, ako je kateri tak tudi med nami, da bi ljubi Bog take hrome ozdravil in jih nagnil, da se podajo k studencu sv. pokore, da se tam svoje bolezni znebé in ozdravijo, Molimo, da se spokorni k zakramentu presv. rešnjega Telesa zatekó, da s kruhom življenja okrepcáni dohitijo, kar so zamudili in tako hitreje in vspéšniše na poti proti nebesom hodijo, da bodo tudi oni, da bodo vsi rešeni.

III.

Tretja naša prošnja naj bo: da bi bili gobovi očiščeni. V pomenu sv. pisma so gobe podoba greha. Kar so gobe za telo, to je greh za dušo, ravno taka ostudnost in grdobija, ravno taka nesreča. Kar je pa pri gobah najnevarniše, je to, da ne umoré gobe samo gobovega, temuč da gobovi tudi druge okuži, ki so bili ž njim v dotiki; že sapa gobovega je dovolj, da se gobe nalezejo; kdor se pa z gobovim peča, je gotovo zgubljen. Zato so take nesrečneže iz človeške družbe izločevali, v odljudene jame in v puščave preganjali, da so se zdravi okuženja izogibali. —

Ravno tako nalezljive so dušne gobe; in ti dušni gobovi so za človeštvo sploh in za vsako srenjo toliko nevarniši, ker s svojim okuženjem toliko drugih v enako nesrečo potegujejo. In glejte jih nesrečne, na duši gobove, glejte jih grešnike; niso le sami za se najnesrečniši, ki sami sebe v pekel pehajo, temuč so tudi poguba za druge, ktere zapeljujejo in jih časno in večno nesrečne storé.

Odgovorite mi, preljubi, ali ni tako na svetu? Kje je pijanec, da bi tudi kacega tovarša ne iskal? kje je poželjivec, da bi sam poželjivosti stregel? kje je tat, ki si pomagalec in prikrivalec ne išče? kje je pobijavec in prepirljivec, kateri jih toliko in toliko v svoje prepire ne zamota? Od kod je že pri otrocih navada preklinjevanja, ako se je niso po dušni kugi staršev in sploh odraslih nalezli? Glejte,

toliko jih je, ki so našli dušno gobo pijančevanja, nečistosti, tatvine, preprirov, preteпов, tožbá, preklinjevanja, in med njimi je toliko mladenčev in deklet, toliko nedbraslih otrok, vaši lastni sinovi in hčere, ki se časno in večno pogublajo, in vi bi za to nič ne marali in bi se tej nesreči ne ustavljali? Sree trši ko kamen bi imeli v svojih prsih, ko bi mogli pri tem mirni ostati. O ne, vzdignite se, preljubi, poprimite orožje proti tej gobi, proti tej nesreči, zdatno zdravilo proti tej kugi! Prosite, molite, to je orožje, to je škit, ki vam ga današnji dan ponuja: „Vse, kar boste, . . . dal.“ — Prosite in molite, da bodo ti gobovi očiščeni, da bi za naprej tacih med nami več ne bilo, da ne bodo cele družine, cele soseske časno in večno nesrečne! Molite zavoljo otrok, da se nedolžni ne okužijo; molite za se, da bote teh gob obvarovani, ker „nič nečistega ne pojde v nebesa, noben tat, noben nečistnik, noben pijanec.“ Molite toliko srčneje, kolikor večja je nevarnost, da bi tudi izmed nas kdo utegnil v pekel priti, da bi raje vsi skupaj v nebesa prišli.

IV.

Četrta naša prošnja bodi: naj nam ljubi Bog mir ohrani. Mir, kako prijetna beseda! Kako se srce razveseli, ko v božičnem prazniku angelje peti slišimo: *Mir ljudem na zemlji!* — Kadar ob velikinoči v sv. evangeliju Gospodovo besedo čujemo: *Mir vam bodi!* Ni je več sreče na svetu, ljubi moji, kakor je mir. Kakšno je življenje brez miru? življenje v kregu, prepiru in nemiru? življenje polno strahu in smrtne žalosti v vojskinem času? Kako je ljudem pri sreči, kadar jim o vojskinem času živino iz hleva, žito iz hrama jemljó in konjiki polje mandrajo, in zdrave in močne može in mladenče v vojake jemljó, ki so vedno v smrtni nevarnosti? in ostajajo uboge vdove in zapuščene sirote doma? — Bog nas varuj te nesreče! pravite; in prav — zato prosite in molite, da nas Bog vojske obvaruje.

Ali tudi domača vojska je velika nesreča: ako celo otroci s svojimi starši, bratje z brati in sestrami ne morejo v miru živeti, ako so sorodniki in sosedje med seboj sprti. O to je živ pekel na zemlji! Ohranite zatorej sami mir po svojih hišah in prosite, da bi se še v vse tiste družine povrnili, kjer ga zdaj ni; ker le tam je veselje, kjer je mir. Prav posebno pa še prosite za sv. katoliško cerkev, da bi se jej povrnili mir, ker po mnogih krajih je še močno stiskana in preganjana!

V.

Prosimo pa slednjic še za božji blagoslov pri setvi in žetvi. Prav za prav je naš namen in namen današnje procesije to, da prosimo Boga, naj bi nam blagoslovil polje in dal srečo pri naših delih. Pri vsem našem početju je na božjem blagoslovu največ, je vse ležeče, posebno pa pri žetvi in poljskih pridelkih. Bodi kateri izmed vas še tako priden in delaven, gnoji naj kolikor more in hoče, seje in prevlačeva naj kolikor najbolje zna, seje naj najboljše in lepše seme, sadi in prilija in pleve naj z vso skrbjo — pa naj, ko je on to storil, pa naj z gotovostjo reče: tako bo zrastle, taka bo žetev? Ali ni potrebno, da se dež in solnce prav vrstita in tako bogato žetev pospešujeta? Ali bi bilo kaj spraviti, ko bi se plohe vlijale, oblaki trgali ko bi črvi in drugi mrčesi nad polje prišli, ali ko bi celo toča bila? Ali bi delo kaj koristilo, ko bi suša ali moča nas obiskala? Ali . . . Pa nisim vstani, vsega naštetih, kar si želimo, da bi smeli bogato žetev pričakovati. Ali je pa kdo izmed nas vstani, ali smo vsi skupaj zmožni, da bi vse to potrebno sami storili? ali bi rosil dež na naše povelje? ali beži mrčes na našo besedo? mar mi solncu ukazujemo, da toplo sije? O kaj smo mi brez Boga, kakšna bi bila naša žetev, kakšni vsi sadovi zemlje, ko bi jih božja roka ne varovala in jim Bog po svoji mogočnosti in modrosti rasti ne dajal! Lakho si mislite, kako bi z nami bilo, ko bi Bog svojo bogato roko od nas odtegnil, kako naglo bi pomanjkanje in lakota nad nas prihrumela.

Da se pa kaj takega ne bo zgodilo, marveč da milostljivi Bog dobrotljivo od nas odvrne vse šibe in nadloge, — prosimo najpred, da bi izmed nas izginil greh, ki jezo in kazen božjo iz nebes na zemljo kliče, — prosimo najpred za spreobrnjenje grešnikov, posebno za one prosimo, kateri si sami nočejo ali morda že ne morejo pomagati, ker so slepi, gluhi, hromi in vsi gobovi: da bi Bog zavoljo goreče molitve pravičnih tudi krivičnim prizanesel. Prosimo najpred dušnih dobrot, potlej smemo tem zaupljiviše prositi časnih reči. Vsi prosimo; prosite vbogi, prosite premožni; prosite otroci, prosite starši; prosite posli, prosite gospodarji; prosite mladi, prosite stari. Vsi prosimo, saj vse, kar smo in imamo, smo in imamo le od Boga. Združeni toraj molimo: O Bog nebes in zemlje, daj nam milost: da slepi spregledajo, hromi shodijo, da bodo gobovi očiščeni; ohrani nam mir, obilno nam blagoslovi našo žetev! O naj bi se tako zgodilo! Amen.

† Anton Potočnik.

Za prvo sv. obhajilo.

Šopek Jezusu prijetnih cvetlic.

Veliko veselje navdaja danes moje srce, ko smem Jezusu zopet pripeljati tako obilo število mladih, v zakramentu sv. pokore očiščenih, z gorečimi molitvami pripravljenih sre. Oh otroci! pač vas moram blagrovati in srečne imenovati, — še nekoliko trenutkov — in Jezus pride k vam, vaš Odrašenik, vaš Bog! O kolika sreča!

Vendar neka groza, nekak strah mora prešiniti vaše mlado srce, če pomislite, da vsegamogočni Kralj nebes in zemlje pride k vam, neskončno sveti Bog vas hoče obiskati! — Kako ga hočete sprejeti? kaj mu porečete? kaj mu hočete dati?

Že več časa se pripravljate za današnji dan, to je res; ali zdajle, ko je Jezus že tako blizo, zdajle napnite vse svoje dušne moči, zdajle imejte pripravljeno vse, kar ste za Jezusa namenili, da mu boste pokazali in darovali, kadar pride k vam! Poslušajte, kaj vam jaz nasvetujem:

Med svetom je navada, kadar pride kak posebno imeniten človek, da mu olepšajo s cveticami, s šopki in venci tisti prostor, kjer ga hočejo sprejeti; tudi v roke mu podajo krasen šopek ali venec. Cvetlice pa za tako olepšavo naj raje izvolijo samo take, ki vejo, da so mu najbolj všeč. Naredite vi, srečni otroci! zdajle tudi tako: ozališajte svoje srce, v katero pride Jezus, s samimi takimi cveticami, ki jih ima Jezus najraje. In ktere cvetlice Jezus najbolj ljubi, vam je znano. Da se jih boste lože spomnili, vam jih hočem nekoliko naštet.

1. Prva cvetlica, na katero se z največim veseljem ozira Jezusovo milo oko, je deviška čistost — nedolžnost! V najlepšem cvetju je Jezus nekaj videl to cvetlico pri Mariji prečisti Devici, in tolikanj mu je bila všeč, da si je Marijo izvolil za svojo Mater, in jo vsled tega povzdignil nad vse angelje in svetnike; videl je to cvetlico pri sv. Jožefu, izvolil si ga je za svojega rednika in ga ljubil kakor svojega očeta; videl jo je pri sv. Janezu, zato ga je med aposteljni najbolj ljubil, pri zadnji večerji mu je smel na persih sloneti, in kar je imel na zemlji najljubšega — svojo Mater mu je izročil v varstvo; videl jo je pri malih otročičih, ki so mu jih dobre Izraelke prinesle, in tolikanj so se mu mali koj prikupili, da je roke na nje pokladal in jih blagoslavljal . . . O blagor vam, če mu boste zdajle tudi vi to prežlahtno cvetlico pokazali in darovali!

2. Druga cvetlica, ki jo imejte pripravljeno, da jo bo Jezus videl, je živa vera. Dobro vem, kako je milemu Jezusu tudi ta cvetlica priljubljena. Nekdaj jo je videl pri tistem stotniku, ki mu je bil hlapec zbolel. Ko je šel Jezus proti njegovi hiši, hitro mu teče naproti, poklekne na ulicah spoštljivo pred Gospoda, rekoč: „O Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, reci le besedo in ozdravljen bo moj hlapec.“ Tolika vera mu je bila tako všeč, da se je ozrl po svojih Izraelcih in jim očitaje rekel: „Resnično vam povem, take vere nisem v Izraelu našel,“ in stotniku je rekel: „Pojdi in kar si veroval, se ti zgodi!“ Tudi vi podajte to cvetlico Jezusu in recite mu: „O Jezus, trdno verujem, da si pričujoč v najsvetejšem Zakramentu v podobah kruha, čeravno te ne morem videti; ravno tisti Zveličar, ki si nekdanj ležal v betlehemskih jaslicah, 33 let živel na zemlji, iz ljubezni do mene in do vsih ljudi slednjič umrl grozovite smrti na križi in zdaj v nebeškem veličastvu sediš na desnici božji — o pomnoži mojo vero!“

3. Dalje vam svetujem, denite v Jezusov venec cvetlico ponižnost. O to cvetlico tudi Jezus nezmerno rad vidi. Videl jo je nekdanj pri sv. Petru. Ko je bil ribji lov čudovito pomnožil, je sv. Peter, čuteč tako blizo mogočnost božjo, preplašen pokleknil predenj in zaklical: „Gospod, pojdi proč od mene, ker sem grešen človek.“ Jezusu je bila ta njegova ponižnost tako všeč, da ga je izvolil za svojega aposteljnega, pozneje za svojega namestnika, in poglavarja sveti cerkvi. To cvetlico je Jezus videl pri nekem grešniku — cestninarju, ki je v tempeljnu pri vratih ponižno molil, rekoč: „Bog bodi milostljiv meni grešniku!“ Zato ga je pohvalil za tako ponižnost in rekel o njem: „Ta je šel opravičen domu.“ Videl je to cvetlico pri nekem otroku in tako se mu je priprosti otročiček prikupil, da ga je brž aposteljnemu pokazal, rekoč: „Če ne boste taki, kakor ta-le otrok, ne pojdete v nebeško kraljestvo.“ — Ker tedaj vidite, otroci, kako ima Jezus to cvetlico sv. ponižnost silno rad, povijte mu jo tudi v njegov venec ter recite mu: „O Jezus, neskončna svetost in nezmnerna čistost, jaz nisem vreden te sprejeti v svoje revno srce; pa ker sem te tolikanj potreben, reci le besedo in ozdravljena bo moja duša, o le izreci jo, to besedo, — na tvojo milost se zanesem, sam na-se nič ne.“

4. Potlej denite v Jezusov venec cvetlico, ki se imenuje solzica pravega kesanja. Jezusu je močno všeč. Videl jo je pri sv. Petru tam na dvorišču, ko so ga v ječo peljali, in tako mu je bila všeč, da mu je odpustil strašni greh; videl jo je pri Mariji Magdaleni in tako je bilo ginjeno njegovo usmiljeno srce, da jej je odpustil vse njene obilne

grehe. In da bi še bolj pokazal, kako ga veseli videti pri grešniku solzo srčnega kesanja, se je obema po svojem vstajenji posebej prikazal, Ker pa pri mnogih grešnikih, zlasti v Jeruzalemu, ni videl te cvetlice, mu je bilo tako hudo, da se je jokal nad njimi. — O prosim vas, dajte danes Jezusu tudi le to cvetlico! Posebno, ko bi kateri ne mogel dati prve cvetlice, prelepe nedolžnosti, naj mu pokaže tolikanj gorečnije svojo skesanost nad grehi. Vendar vsi ste že žalili kolikor toliko Jezusa, če ne z velikimi pa z malimi grehi, zato vsi vsi obžalujte svoje dosedanje zmote in recite Jezusu: „O neskončno usmiljeni Jezus! iz vsega svojega srca obžalujem vse svoje storjene grehe celega življenja, tudi tiste, ki sem jih znabiti premalo spoznal, ali premalo obžaloval, ali celó pozabil: oh vse, vse srčno obžalujem!“

5. Priporočam vam tudi cvetlico, ki se jej réče trden sklep, resnična pokora. Jezus jo je nekdaj videl pri cestninarju Caheju, ki je ves skesan rekel: „Gospod, polovico svojega premoženja dam ubogim, in če sem koga ogoljufal, čvetero povrnem.“ To je bilo Jezusu tako zelo všeč, da je šel v njegovo hišo, obedeloval pri njem in se prav prijateljsko pogovarjal ž njim. — Darujte mu še vi to cvetlico in recite: „O Jezus! od danes za naprej se hočem poboljšati, in nikdar več tvojega milega Srca ne žaliti z nobenim grehom. Obljubim, prav za trdno sklenem, da bodem zanaprej ves drugačen: o podpiraj me s svojo mogočno milostjo!“

6. Denite v Jezusov venec še katero drugo cvetico, n. pr. srčne želje, goreče hrepenenje po Jezusu, kakor ga je nekdaj imel častiti starček Simeon, ki je vse življenje prosil Boga, naj mu dá tako dolgo živeti, da bo videl Odrešenika. In ko ga je res videl, vzel ga je v naročje in zaklical: „Zdaj, o Gospod, spusti svojega hlapca po svoji besedi v miru, ker so videle moje oči tvoje zveličanje.“ Tudi vi obudite zdaj-le prisrčne želje po Jezusu! Sto in sto otrok, ki so bili tisto leto rojeni, kakor vi, je pomerlo, vi pa ste učakali današnjega dne — kmali, kmali pride Jezus — kličite mu naproti: „O pridi, moj Zveličar, pridi! Razveseli, osreči moje ubogo srce, ki se že več časa tako zelo veseli tvojega prihoda!“

7. Da vas ne bom dalje zadrževal, vam le še eno samo cvetlico priporočam — gorečo pobožnost. To cvetlico je Jezus z veseljem gledal, ko je bil še prav majhen, pri pobožnih pastircih, ki so o polnoči pritekli in ga v jasliah kleče molili; kmali potlej pri treh Modrih, ki so z daljnih krajev prišli le zato, da so ga molili. Še to cvetlico tedaj pridenite k drugim in prisrčno molite Jezusa v podobah kruha, pozabite zdaj vse drugo in mislite edino le na Jezusa!

Vse te cvetlice — 7 najlepših sem vam nasvetoval — povežite z lepim rudečim trakom goreče ljubezni, take ljubezni, ki se greha bolj boji, ko smrti, ki je pripravljena za Jezusa vse storiti, ko bi bilo še tako težavno! O ko bi mogli Jezusa tako ljubiti, kakor sta ga ljubila Marija in sv. Jožef, tako kakor sv. Alojzij, sv. Stanislav, kakor so ga svetniki in svetnice sploh ljubili, zlasti, kadar so ga pri sv. obhajilu sprejemali!

Le še eno prošnjo imam do vas: glejte, da te cvetlice, ki jih boste danes pri prvem sv. obhajilu Jezusu darovali, vam ne bodo nikdar ovenele ali se celo posušile, marveč še dalje lepše se razevatale, tako da boste ob smrti uri pri zadnjem sv. obhajilu celi ta krasni venec še v večji lepoti mu naproti prinesli: o povem vam, Jezus vam ga bo drago plačal, dal vam bo zanj celo kraljestvo — nebeško veselje — za vse večne čase. Amen.

Homiletična zrna.

Prilike Gospodove.

(Dalje.)

4. Kvas. (Mat. 13, 33; Luk. 13, 21.)

Nebeško kraljestvo je podobno kvasu, kterega je žena vzela in vmesila med tri polovnjake moke, da se je vse skvasilo.

Ta prilika nam kaže novo stran božjega kraljestva, — blažilni vpliv na življenje človeško. Kaj bi nam pomagalo solnce, če tudi obsega vesoljni svet, ako bi ne svetilo in ne dajalo gorkote; kako korist bi imeli od kraljestva božjega — sv. cerkve, če se širi po vesoljnem svetu, ako bi pa ljudi ne razsvetljevalo, ne ogrevalo, ne blažilo in posvečevalo?

Da naznam ob kratkem zvezo pričujoče prilike s prejšnjo, omenim le, da kar je zrastle iz gorčičnega zrna, to nam poveduje cerkvena zgodovina, kar pa je kvas storil, to nam kažejo popisi svetniškega življenja.

Kraljestvo božje je tudi tukaj: nauk Jezusov in njegove milosti ter vse to, kar nam sv. cerkev v naše zveličanje deli, veleva in nasvetuje; ali kakor nekteri cerkveni učeniki razlagajo, je Jezus sam, ki je obljubil pri svoji cerkvi ostati do konca sveta. Gledé kvasú pa bodi posebno povdarjeno to, *da se je vse skvasilo*. Vse drugo, da je n. pr. žena vzela kvas, da ga je vmesila med tri polovnjake moke — je le nebistveni pridevek, ki priliko lepšaje

spopolnuje. Vendar ima tudi to svoj lepi skrivnostni pomen. Zena pomeni sv. cerkev; trije polovnjaki moke pomenijo mlajše treh Noetovih sinov, tedaj ves rod človeški; pri posameznem človeku pa lahko pomenijo um, srce in telo ali pa misli, besede in dela — torej vse dušne in telesne moči in pa vse djanje in nehanje človeško.

Ker se tedaj glavni del prilike suče o tem, kako zamešen kvas moko predela, nam jo je tudi v tem smislu razlagati.

Kvas prvič spremeni moko, da sprejme njegovo lastnijo ter je vsa prekvašena, kolikor je pride s kvasom v dotiko; drugič moko razširja in vzdiguje, da, kakor pravimo, testo vzhaja; tretjič testo tako predela, da se speče zdrav in slasten kruh — tečen živež. Enaki nasledki se pokažejo tudi pri človeku, kateri nauke in milosti Jezusove — božje kraljestvo s pridom sprejema. Ta nebeški kvas ga vsega spremeni in prenaredi, — oblaži in povzdigne, — nasituje in osrečuje.

Kvas božjega kraljestva človeka vsega predela, takorekoč prestvari, da postane vse drugačno, novo bitje. Zato se tudi prvi zakrament, sv. krst, imenuje prerobenje. In ker sv. cerkev ne neha dan na dan pridevati tega božjega kvasu, se ga čedalje bolj navzame vsa človekova natora, tako, da nobena stran njegovega bitja ne ostane brez kvašenja; razsvetljuje mu um z nebeško lučjo svetih naukov tako dolgo, da mu je vse jasno, kar zadeva njegovo časno in večno srečo; očiščuje in posvečuje mu srce tako dolgo, da odpravi iz njega vso zlobnost in grešnost ter ga napolni z nebeško lepoto krščanskih čednosti in krščanske popolnosti; pri tem pa tudi na njegove telesne moči, oči, ušesa, jezik itd. tako blagodejno vpliva, da zamori in ukroti grešno nagnenje ter jih dene popolnoma duhu pod oblast, — da mu že po zunanjem odseva dušna plemenitost. Tako dolgo ne miruje, dokler se ni vse prekvasilo, vse spremenilo: dodeli mu nove misli, nove želje, nova čutila, novo nagnenje in hrepenenje, novo veselje, novo življenje. Kakor kvas vso moko napolni s svojo lastnijo, da je vsa prekvašena in kolikor toliko v kvas spremenjena; tako se tudi kristijan, ki se dá prekvasiti s kvasom kraljestva božjega, navzame Kristusovega duha, da postane, kakor pravi Tertulijan, — drugi Kristus, — da je Kristus vpodobljen v njem, kakor uči sv. apostelj Pavel (Gal. 4, 19.), da je ne le po imenu, ampak res kristijan — ves Kristusov!

Da boste te moje besede lože in bolje umeli, postavite si pred oči kterejakoli svetnika ali svetnico izmed onih milijonov, ki so nekdanj nad seboj to skusili. — Poglejte sv. aposteljne: kolika vera, kako zaupanje, kolika neugasljiva gorečnost in ljubezen za božjo reč jim navdaja junaško sree! Poglejte milijone mučencev: kakor levi so močni, veselo pevaje hitijo v smrt! Poglejte neštete trume čistih mladenčev in devic: kako jim je bilo po tem kvasu posvečeno oboje — telo in duša, da so kakor angelji v človeški podobi na zemlji živeli, v čistih mislih in svetih željah le po nebeških zakladih koprnili, greha in grešnih nevarnosti pa se ogibali, če so imeli zato še toliko trpeti. — Poglejte dolge vrste svetih papežev, škofov

in mašnikov: kdo jim je v srcu prižgal toliko gorečnost in toliki pogum, da so sami sebi mogli pridobiti tako visoko popolnost, zraven pa še toliko drugim nebeška vrata odpreti? — ali ne kvas božjega kraljestva? Poglejte svete spokornike: kaj jim je tako zelo pretreslo srce, da so popustili grešne veselice in s toliko pokoro in tako obilnimi solzami opirali svoje prejšnje dolgove? — ali mar ne kvas božjega kraljestva? — Poglejte sploh vse one, kateri so se v različnih stanovih med svetom ali pa v samoti zveličali, v bogastvu ali pa v revščini se posvetili: kje so zajemali moč, da so bili tako potrpežljivi, celo veseli v svojem obilnem trpljenji; od kod jim je prihajala tista rajska plemenitost, ker so na telo le mislili, da so ga mrtvili in pokorili, na goljufivi svet, da so ga zaničevali, na vnebovpijoče krivice, da so jih razžalnikom odpuščali, na sovražnike, da so za nje molili in jim hudo z dobrim povračali, na bližnjega, da so mu stregli in dobrote delili? od kod tolika pobožnost v molitvi, toliko sovrašтво do greha in tolika vnema do čednosti, tolika ljubezen do Boga in do bližnjega — toliko prizadevanje za nebesa? — ali ni vse to storil kvas kraljestva božjega?! —

Kvas kraljestva božjega povzdigne človeka nad vse zemeljske reči, do največje časti, da postane *deležan božje nature*. (II. Pet. 1, 7.) Prava čast in plemenitost človekova namreč ni v tem, da si je pridobil visoko službo, da slovi zarad bogastva, učenosti, hrabrosti in drugih minljivih prednosti, ampak v tem, da v krščanski popolnosti postaja čedalje bolj Bogu podoben ter si z neomadežanim življenjem pridobi lepoto in čast, ktera mu vekomaj ne bode odvzeta. — Kdor si išče pozemeljske časti, našel si jo bode le v enem delu sveta, le v enem kraljestvu, v enem mestu, morda celo le v eni hiši, — za nekaj časa. Človek pa, ki je po kvasu božjega kraljestva na duši in na telesu poveličan, si pridobi nebeško plemstvo, nebeško nezmerno in neminljivo čast. Angelji mu čast skazujejo, svetniki se z veseljem nanj ozirajo, Marija ga z materno ljubeznijo obsipa, Bog sam ga ljubi in imenuje svojega otroka in dediča — vsa nebesa ga častijo! Najpriprostejši človek, — najemnik, ki si z žulji svojih rok trdi kruh služi, ktereга skor nihče ne pozna, za ktereга se nobeden ne zmeni, k večemu takrat, kadar ga zaničuje, — ako je prekvašen s tem božjim kvasom, je povikšan čez vse zemeljske imenitnosti, — angeljem in svetnikom je vrstnik! Tudi njegovo telo je že zdaj na zemlji deležno te rajске časti, ker je posvečen tempelj božji, v katerem Bog sam z veseljem prebiva. Prav je, da ga še po smrti časté, — mu sveče prižgejo, — glasno zvonijo, — zemljo blagoslovijo, v kateri ima počivati, na grobu njegovem pobožno molijo! Celó to se zgodi pri tistih, ki so se na zemlji prav posebno navzeli božjega kvasu, — da se jih še črna prst ne upa lotiti, da bi jih s kemično silo v trohnobo spremenila — gladni črvi se jim ne upajo bližati, da bi glodali njihove sv. ostanke! Ali si morete misliti še večó čast?

In koliko srečo prinaša slednjič ta kvas. — kdo bi bil v stanu popisati? Najlože nam bo to razumeti, ako se ozremo na one, kateri niso srečni. Zakaj so nesrečni? Vprašaj nesrečne po ječah, ali one,

ki med svetom zdihujejo, — vsi po vrsti ti bodo morali odgovoriti, da zato so nesrečni, ker so pravo pot zgrešili. Kdor je vedno po pravi poti hodil, — kdor ima same čiste stopinje za zeboj, — kdor je ves prekvašen s kvasom nebeškega kraljestva; ta ni nesrečen, in če ga kdaj kaj hudega neprevidoma zadene, ne žaluje, ampak se veseli celo v trpljenji. In zdi se mi, da v tem je vrhni vspeh kvasu božjega, da največi ljubljenci božji so bili deležni največega trpljenja: rane Jezusove so jim bile čast in ponos, pa — nebeška radost!

Pač srečne so družine, kjer se starši in otroci in posli tega kvasu navzamejo; srečne so šole, kjer učitelji in učenci s tem kvasom srca blažijo; srečne so mesta in dežele, kjer je še ta kvas v navadi; blagor vsakemu, ki se dá temu kvasu tako prekvasiti, da mu kraljestvo božje tako rekoč preide v žile in kosti, v kri in življenje! Gorjé pa svetu, kadar začne nasprotni kvas peklenskega kraljestva svojo moč kazati, — tisti kvas, pred katerim je Jezus aposteljne svaril, — naj se varujejo *kvasu farizejcev in saducejcev* (Mat. 16, 6.); tisti *stari kvas, kvas hudobije in malopridnosti* (I. Kor. 5, 8.), kterega tako zelo želi sv. Pavel da bi vsi kristijani postrgali; tisti nesrečni kvas, s katerim tako pridno mesijo brezverci, krivoverci, nihilisti, framasoni itd. ter tirajo človeštvo v časni in večni pogin!

(Dalje prih.)

Otrok reši očeta.

Nek duhoven je bil izrekel pri nekem poduku te-le pomenljive besede: „Ako hočete kako družino poboljšati: pošljite med njo tako dušo, ki zna trpeti. Ako želite doseči, da se bo ktera vam draga duša k Bogu povrnila: trpite zanj!“

Te besede sliši slučajno v pogovoru nek otrok na dan svojega prvega sv. obhajila. Zveličar, ki si je bil ta dan stanovanje zvolil v njegovem nedolžnem sreću, mu dá razumeti pomen teh besedi, čeravno celo za odrasle niso lahko umevne.

Ubogi otrok je imel namreč jako dobro mater pa zelo slabega pijanosti udanega očeta. Mnogokrat mu je že mlado srce krvavelo, videti mater milo jokati, kadar je oče pozno zvečer pijan prihajal. Na dan sv. obhajila pa, ko je dobri otrok spoznal moč trpljenja, se čuti dovolj junaškega ter veselo pristopi k jokajoči materi, jo objame in pravi: „Mati, potolažite se, kmali vam ne bo treba več jokati zastran očeta.“

Drugi dan si vzame otrok pri kosilu le nekoliko juhe in košček kruha; družih jedil pa se nikakor noče dotakniti.

„Ali si bolan?“ ga vpraša mati.

„Ne, ljuba mati, nisem.“

„Toraj jej vendar!“ pravi oče.

„Danes ne bom, ljubi oče!“

Ker menijo, da je to samoglavno kujanje, ga ne silijo dalje, češ, naj se posti za kazen. Zvečer pride kakor po navadi oče spet

pijan domu. Otrok je bil šel že v posteljo, pa spal še ni. Ko sliši očeta kleti, se začne jokati. Nocoj je prvokrat, da zarad očetove kletve solze pretaka. Drugi dan noče otrok pri kosilu družega kot kruha in vode. Materi se čudno zdi, oče je nejevoljen. „Jaz ti rečem, da jej!“ zavpije ostro nad njim.

„Ne, ne bom,“ mu otrok odločno odgovori, „tako dolgo ne bom, dokler boste vi še kterikrat pijani, dokler ne nehate kleti, dokler se morajo mati jokati. Obljubil sem ljubemu Bogu in s prostovoljnim trpljenjem hočem sam sebe kaznovati, da vas ljubi Bog ne bode kaznoval.“

Oče pobesi oči. Zvečer pride trezen in miren domu; otrok je neizrečeno vesel te zmage, kakor more le nedolžnost biti vesela in več se ne brani jediti.

Toda še enkrat zapelje prejšnja navada očeta v pijanost. Otrok se začne zopet postiti. To pot pa si oče ne upa vprašati, zakaj se posti otrok, — le debela solza mu kane po licih; ne more dalje jesti; tudi mati se razjoka; le otrok ostane miren. Oče vstane, objame dete in ga vpraša: „Ali bi zmiraj tako delal?“

„Da, oče, zmiraj, dokler ne bi umrl, ali dokler bi se vi ne poboljšali.“

„Ne, dete moje; tvoja mati se ne bo več jokala zastran mene.“

Pogled na slovstvo.

1. Katoliška apologetika za više razrede srednjih učilišta. Napisao Dr. Feliks Suk, profesor bogoslovja. U Zagrebu 1883. — Tako nazivlja se 162 str. debela knjiga v osmerki, ki je konec lanskega leta izšla „troškom i nakladom kr. hrvatsko-slav.-dalm.-zemaljske vlade“ namenjena srednjim šolam, gimnaziji in realki, na katerih se uči apologetika kot veronaučni predmet v petem razredu. Prav vesel sem knjigo vzel v roke, ne samo, ker jo je spisal rojak, marveč nadja se, da utegne tudi bodočej slovenskej apologetiki za srednje šole koristna biti in jej pot gladiti. Nisem se zmotil. Akoravno je človeku tvarina po vsem znana, vendar to knjigo z zanimanjem bere in se nauči še marsičesa. Onemu, ki ni v podučevanji še skušen, seveda ni lahko soditi, kako da bode porabljiva za oni namen, za kojega je pisana in tudi verski učitelj bode to spoznal še le po kakih dveh letih: vendar toliko se dá že povrhoma čitajočemu povzeti, da težav ne bode delala, ker dovoljuje razvrstitev učitelju veronauka precej svobode, na kar se ozira pisatelj že v predgovoru. Za „pristopom“ (vodom), ki razjasnuje pojme: vera, objavljena vera, verouk — obravnava pisatelj tvarino v treh delih. I. del: Viri zgodovine stare in nove objave, — govori tedaj o knjigah starega in novega zakona. II. del: Božanski značaj (izvir) objave predkrščanske in krščanske — nam kaže, da je stari zakon uredba božja in da je vera krščanska prava objava božja. III. del obravnava cerkev Kristusovo in dokazuje, da je Kristus njen utemeljitelj, razvija njeno uredbo, prepričuje, da je samo rimsko-katoliška prava cerkev

in govori precej obširno o njej kot učiteljici in čuvarici prave vere. — Ne more se reči, da bi ne bila ta razdelitev stvarna in naravna, vendar je nekoliko nenavadna, ker obično delimo katol. apologetiko v dva dela: demonstratio christiana in demonstratio catholica že po Evzebijevem zgledu; v tej razdelitvi bi prvi del pisateljev pripadel drugemu. Gledé na to pa, da je treba na gimnaziji in realki nauk o sv. knjigah obdelovati primeroma bolj obširno, kakor v knjigah namenjenih bogoslovcem, katerim je imenovani nauk samostojni predmet in gledé na to, da je ta nauk temelj vsej apologetiki, moramo razdelitev le odobravati. — Knjiga je pisana povsem s čvrstim duhom, vplivala bode blagodejno na učenca. — Ozira se na vsakovrstne zmote in podaja obilo tvarine. V nekaterih oddelkih morebiti celo preobilo za srednješolca (n. pr. v drugem delu), med tem, ko bi bilo želeti za nekatera prašanja več obširnosti (n. pr. za nezmotljivost papeževo). Da se zamore ločiti glavno od manjšega, rabil se je različen tisk, ki je pa sicer razločen in primeren šolski knjigi. Dobro so izbrani citati in bodo ravno gimnazijcem mnogo koristili; istim namenom je na pravem mestu § 20 „Kako je postalo poganstvo“. O nekaterih drugih stvareh bi se lože dalo govoriti v privatnem pismu, nego v javnej presoji, ki ne more zanimati čitatelja, ako je preveč nadrobna. Priporočal bi knjigo najprej slovenskim srednješolcem, ki se tem potem naučé h krati lahko hrvaščine, ki je v tej knjigi lepa in priprosta, (oziroma na Slovence bi utegnil pisatelj v drugem izdanji nam še bolj bližati se) in potem vsem onim, ki hočejo v kratkem obsegu dobiti ves apologetični nauk o krščanstvu in katol. cerkvi. Slovenskemu apologetu pa bode kaj dobro služila bodisi s terminologijo, bodisi osnovo. Pri tej priliki izrekam še gorečo željo, da bi se v bogoslovnem slovstvu Slovenci in Hrvati čem dalje bolj bližali in spoznavali.

Dr. F. L.

2. Pastýř duhovní. Tako se imenuje časopis kněžtva t. j. duhovenstva česko-slovanskega, kteri izhaja vže v IV. ročniku ali letniku v Pragi, ter ga s pomočjo mnogo duhovnih bratov vredeje preč. dr. Mikoláš Karlach, sídelní ali stolní kanonik Vyšehradský, tiska in zaklada ga pa Cyrillo-Methodějska knihtiskarna (J. Zeman a spol.). Izhaja mesečno v sešitkih najmanj po štiri tiskane pole in stane ceoletno 4 gld. V prvih dveh tečajih je imel po tri oddelke: a) homiletični za izdelane pridige, homilije, osnove; b) katehetični za pastirske in šolske stvari, in c) vednostni ali književni. Tvarina mu je tako se naraščala, da je izpustil katehetični ali šolski oddelek, češ, naj si katehetje posebej vstanovijo svoje glasilo, in je razmnožil homiletični za pridige, homilije, asketična premišljevanja ali duhovne vaje pa pastirstveno-knjižarni ali vednostni oddelek. V tem se razpravljajo bogoslovne stvari sploh, vzlásti iz dejanskega pastirstva po vprašanjih in odgovorih, iz liturgije, ter se naznanjajo in ob kratkem presojajo na svetlo prihajoče dotične knjige, kar je jako koristno duhovnikom. Po njegovi spodbudi se snuje sedaj nov katolišk pedagogičen ali vsaj katehetičen časopis, ki je v tej dobi res velike potrebe ali pomembe. Časopis česko-slovanske duhovščine se hvali, da se ga marljivo poprijemajo po Českem in Moravskem, po Slovaškem in po Šleziji. Čestitamo starejšemu duhovnemu bratu na toliki vspéh pri severnih Slovanih, ter želimo, da bi vsaj primeroma njegove srečne osode mogel se radovati mlajši mu brat slovenski „Duhovni Pastir“!

J. M.